

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ

МАЛАКА ОШИРИШ ИНСТИТУТИ

МАЪМУРИЙ ҚАМОҚҚА ОЛИНГАН
ШАХСЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ВА САҚЛАШ УЧУН
МЎЛЖАЛЛАНГАН МАХСУС ҚАБУЛХОНАЛАР
ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

Ўқув-амалий қўлланма

Тошкент – 2021

УЎК 347.9(076)(575.1)

*Ўзбекистон Республикаси ИИВ Малака ошириш институти
Илмий кенгашида маъқулланган*

Муаллифлар:

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Малака ошириш институти
Жамоат тартибини сақлаш ва хавфсизлигини таъминлаш кафедраси бошлиғи,
полковник **У.Э. Расулев;**

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Малака ошириш институти
Жамоат тартибини сақлаш ва хавфсизлигини таъминлаш кафедраси катта
ўқитувчиси, подполковник **Ж.Р. Равшанов;**

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Патруль-пост хизмати ва жамоат
тартибини сақлаш бош бошқармаси бўлим бошлиғи,
подполковник **Ж.Х. Самандаров.**

Тақризчилар:

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Патруль-пост хизмати ва жамоат
тартибини сақлаш бош бошқармаси бошлиғи, полковник, ю.ф.н., доцент
А.Ш. Умарханов;

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Малака ошириш институти
Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси кафедраси бошлиғи, полковник
Б.А. Улугбеков

**М 22 Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш
учун мўлжалланган махсус қабулхоналар фаолиятини ташкил этиш:
Ўқув-амалий қўлланма / У.Э.Расулев, Ж.Р.Равшанов. – Т.: Ўзбекистон
Республикаси ИИВ Малака ошириш институти, 2021. – 90 бет.**

Ўқув-амалий қўлланмада маъмурий қамоқни ўташ тартиби, маъмурий қамоққа олинган шахсларни сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарнинг ҳуқуқий мақоми, махсус қабулхоналарнинг ички тартиб-қоидалари, махсус қабулхоналарда сақланаётган шахсларга давлат соғлиқни сақлаш муассасаларида тиббий ёрдам кўрсатиш, улар ҳудудидан маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг четга чиқиш ҳамда маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ундириш тартиблари ёритилган.

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Малака ошириш институти тингловчилари, тадқиқотчи-изланувчилар, шунингдек, ички ишлар органларининг амалиётчи ходимлари учун мўлжалланган.

УЎК 347.9(076)(575.1)

© Ўзбекистон Республикаси ИИВ Малака ошириш институти, 2021.

КИРИШ

Инсоният тарихига назар ташласак, ҳамма даврда тинчлик ва барқарорлик давлатнинг ривожланиши, юксалиши, элнинг фаровон, осойишта ҳаёт кечириши гарови бўлганлигини англаймиз. Чунки мамлакат ва жамият хавфсизлигини таъминлаш азалдан давлатнинг асосий масалаларидан бўлиб келган. Мамлакатимизда истиқлолнинг дастлабки кунларидан бошлаб барқарорликни таъминлаш, фуқароларимизнинг тинчлиги ва осойишталигини асраш устувор вазифалардан бирига айланди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев таъкидлаганидек: «Жинойтчиликнинг олдини олиш мақсадида янги дастур ва режалар амалга оширилмоқда. Жумладан, соҳага ахборот-коммуникация технологиялари кенг жорий этилмоқда. Бу соҳадаги мақсадимизни қисқача ифода этадиган бўлсак, **биз келажакда эл-юртимизнинг ишончи ва меҳрини қозонган, том маънодаги халқпарвар ички ишлар тизимини яратишимиз керак. Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг фаолият мазмуни бутунлай ўзгармоқда. Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашишнинг мутлақо янги тизими яратилди. Фақат жазолаш билан қўрқитиб, ҳуқуқбузарликларнинг оқибати билан курашиш эмас, балки ноқонуний ҳаракатлар содир этилишининг барвақт олдини олиш энг долзарб вазифага айланди»¹.**

Ноқонуний хатти-ҳаракатларнинг олдини олиш, ҳуқуқбузарликларга ўз вақтида барҳам бериш борасида ҳам ҳукуматимиз томонидан бир қатор норматив ҳужжатлар тасдиқланди.

Ушбу норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга асосан маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарнинг ички тартиб-қоидалари, асосий вазифалари ва фаолияти йўналишларини белгилаб берган, Ички ишлар вазирининг 2018 йил 14 августда «Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарнинг

¹ *Мирзиёев Ш.М.* Конституция – эркин ва фаровон ҳаётимиз, мамлакатимизни янада тараққий эттиришнинг мустаҳкам пойдеворидир: Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 25 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза // URL: <http://xs.uz> (Халқ сўзи, 08.12.2017).

ички тартиб-қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 220-сонли буйруғи имзоланди.

Мазкур буйруқда Махсус қабулхона ҳудудига кириш, чиқиш, маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш, қабулхонада шахсларни шахсий кўрикдан ўтказиш, маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг моддий-маиший, тиббий-санитария таъминоти, уларни меҳнатга жалб этиш, маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг аризалар, таклифлар ва шикоятлар юбориши, маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонадан озод қилиш тартиби, шунингдек, Махсус қабулхонанинг кун тартиби, маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг хулқ-атвор қоидалари, тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларининг рўйхати ҳамда юритиладиган ҳужжатлар батафсил кўрсатиб ўтилган.

Ўқув-амалий қўлланмани тайёрлашда ушбу буйруқ ҳамда бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдаланилди.

Қўлланма Ўзбекистон Республикаси ИИВ Малака ошириш институти тингловчилари, тадқиқотчи-изланувчилар, шунингдек, ички ишлар органларининг амалиётчи ходимлари учун мўлжалланган.

1-боб. МАЪМУРИЙ ҚАМОҚНИ ЎТАШ ТАРТИБИ

Маъмурий қамоққа олиш – ҳуқуқбузар шахсга нисбатан унинг шахсий эркинлигини маълум бир муддат (уч суткадан ўн беш суткагача, фавқулодда ҳолат тартиби шароитида эса жамоат тартибига тажовуз қилганлиги учун – ўттиз суткагача)га вақтинчалик чеклаш ва жамиятдан ажратиб қўйишдан иборат бўлган қаттиқ маъмурий жазо туридир.

Маъмурий қамоққа олиш тарзидаги маъмурий жазо чораси фақат айрим маъмурий ҳуқуқбузарликлар учун белгиланган бўлиб, улар ўзининг даражаси жиҳатидан жиноий қилмишларга яқин бўлган ҳуқуқбузарликлар учун қўлланилади².

Маъмурий қамоққа олиш муддати ҳуқуқбузар баённомани тузиш учун олиб келинган ёки у маъмурий ушлаб турилган вақтдан бошлаб ҳисобланади³.

Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 29-моддаси иккинчи қисмига асосан маъмурий қамоққа олиш чораси ҳомиладор аёлларга, уч ёшгача боласи бўлган аёлларга, ўн тўрт ёшгача бўлган боласини яқка ўзи тарбиялаётган шахсларга, ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларга, шунингдек биринчи ва иккинчи гуруҳ ногиронларига нисбатан қўлланилиши мумкин эмас.

Қамоқни ўташ тартиби билан боғлиқ муносабатлар Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 9 январдаги «Маъмурий қамоқни ўташ тартиби тўғрисида»ги ЎРҚ 420-сон қонуни билан тартибга солинади⁴.

Таъкидлаш жоизки, ўзига нисбатан маъмурий қамоққа олиш тўғрисида қарор чиқарилган фуқаро, яъни маъмурий қамоққа олинган шахснинг мазкур қонунда белгиланган ҳуқуқ ва мажбуриятлари, шунингдек жазони қўллаш ҳамда жазони ўташ жараёни билан боғлиқ барча ҳолатлар инсон ҳуқуқларига оид миллий ва халқаро ҳуқуқ нормаларига тўлиқ мос келади.

² Маъмурий ҳуқуқ: Дарслик / Н.Т. Исмоилов, Ў.Х. Мухамедов, А.С. Турсунов ва бошқ. – Т.: Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академияси, 2017. – Б.532.

³ Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг «Судлар томонидан маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишларни кўришни тартибга солувчи қонунларни қўллашнинг айрим масалалари тўғрисида»ги 2018 йил 30 ноябрь 35-сон қарори.

⁴ Халқ сўзи. – 2017. –10 янв.

Маъмурий қамоқни ўташнинг асосий принциплари қонунийлик, инсонпарварлик, маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг шаъни ва қадр-қимматини ҳурмат қилиш, уларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини муҳофаза қилишдан иборатдир.

Туман (шаҳар) суди маъмурий ишлар бўйича судьясининг қарори, фавқулодда ҳолат режими шароитларида эса, шунингдек ҳарбий комендантнинг ёки ички ишлар органи бошлиғининг қарори маъмурий қамоқни ўташ учун асос бўлади.

Махсус қабулхоналарнинг ҳуқуқий ҳолати. Махсус қабулхоналар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан ташкил этилади, қайта ташкил этилади ва тугатилади⁵.

Махсус қабулхоналар Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси, вилоятлар ички ишлар бошқармалари ҳузурида ташкил этилади.

Махсус қабулхоналар юридик шахс бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Давлат гербининг тасвири туширилган ва ўз номи ёзилган муҳрга эга бўлади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш, жойлаштириш ва сақлаш тартиби

Маъмурий қамоққа олинган шахсни қабул қилиш тартиби. Маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага ҳудудий ички ишлар органлари ходимлари томонидан келтирилади.

Махсус қабулхонага қабул қилиш чоғида маъмурий қамоққа олинган шахсга нисбатан шахсий кўриқдан ўтказиш, бармоқ изларини рўйхатга олиш, ушбу шахсни фотосуратга олиш, ундаги мавжуд ашёларни кўздан кечириш, шунингдек тиббий кўриқ амалга оширилади.

Махсус қабулхона маъмурияти маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага жойлаштирилган пайдан бошлаб унга у махсус қабулхонага жойлаштирилганлиги тўғрисида адвокатга, қариндошларига ёхуд бошқа шахсларга телефон орқали кўнғироқ қилиш ёки хабар қилиш ҳуқуқини бериши шарт. Агар махсус қабулхонага жойлаштирилган шахс чет эл фуқароси бўлса, унинг махсус қабулхонага жойлаштирилганлиги тўғрисидаги ёзма билдириш йигирма тўрт соатдан кечиктирмай Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигига юборилиши керак.

⁵ Қўлланманинг 2 – бобида батафсил ёритилган

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонага қабул қилиш кечаю кундуз амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсни шахсий кўриқдан ўтказиш ва унинг ашёларини кўздан кечириш. Маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага келтирилганда шахсий кўриқдан ўтказилади. Маъмурий қамоққа олинган шахсда мавжуд бўлган ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёлар ҳам кўздан кечирилиши лозим.

Маъмурий қамоққа олинган шахсдан ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёлар олиб қўйилади, бундан маъмурий қамоққа олинган шахслар ички тартибқоидаларига мувофиқ ўзида олиб қолиши ва фойдаланиши мумкин бўлган озиқ-овқат маҳсулотлари, энг зарур нарсалар, кийим-бош, пойабзал, ўзга нарсалар ва бошқа ашёлар мустасно. Олиб қўйилган ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёлар шахсий кўриқдан ўтказиш ҳамда ашёларни кўздан кечириш баённомаларида уларнинг тавсифлари ва идентификация рақамлари санаб ўтилган ҳолда кўрсатилади.

Дори воситалари рўйхат бўйича тиббиёт пунктига топширилиб, алоҳида сақланади ва маъмурий қамоққа олинган шахсга унинг имзоси олинган ҳолда, махсус қабулхона тиббиёт ходимининг кўрсатмаси бўйича қайтарилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсдан топилган, сақланиши, тарқатилиши, истеъмол қилиниши ва фойдаланилиши тақиқланган нарсалар ва бошқа ашёлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда олиб қўйилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсда мавжуд бўлган, ички тартибқоидаларига кўра сақланиши ва фойдаланилиши тақиқланган нарсалар ва бошқа ашёлар ушбу шахснинг махсус қабулхонада бўлиши даврида олиб қўйилади ҳамда у озод қилингунига қадар алоҳида жиҳозланган жойларда сақланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсни санитария ишловидан ўтказиш ва шахсий кўриқдан ўтказиш махсус қабулхонанинг маъмурий қамоққа олинган шахс билан бир жинсда бўлган ходимлари томонидан амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни жойлаштириш ва сақлаш. Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхоналарда сақланади Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 9 январдаги “Маъмурий қамоқни ўташ тартиби тўғрисида”ги ЎРҚ 420-сон

қонунининг 20-моддаси талабларига риоя этилган ҳолда умумий камераларга ёки бир кишилик камераларга жойлаштирилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни камераларда алоҳида-алоҳида жойлаштириш уларнинг шахси ва психологик жиҳатдан мослиги ҳисобга олинган ҳолда амалга оширилади. Чекувчилар, қоида тариқасида, чекмайдиганлардан алоҳида жойлаштирилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни жойлаштириш чоғида эркакларнинг аёллардан алоҳида жойлаштирилиши таъминланиши шарт.

Қуйидагилар маъмурий қамоққа олинган бошқа шахслардан алоҳида жойлаштирилади:

- чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар;
- юқумли касалликларга чалинган беморлар ёки тиббий кузатувга муҳтож бўлган шахслар;
- собиқ судьялар ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг собиқ ходимлари, собиқ адвокатлар;
- ҳаёти ва соғлиғининг хавфсизлигини таъминлаш манфаатларидан келиб чиққан ҳолда айрим шахслар.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни бир кишилик камераларда сақлаш юқорида кўрсатилган талабларга риоя этилишини таъминлашнинг бошқа имконияти мавжуд бўлмаган тақдирда амалга оширилади.

Махсус қабулхонадаги ички тартиб. Махсус қабулхонада режимни таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири томонидан ички тартиб қоидалари тасдиқланади⁶.

Ички тартиб-қоидаларида махсус қабулхонанинг намунавий тартиби, маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг махсус қабулхонадаги хулқ-атвори қоидалари, шунингдек:

- 1) маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва камераларга жойлаштириш;
- 2) махсус қабулхона ҳудудига киришда ва ҳудудидан чиқишда шахсларнинг ашёларини, кийим-бошини ва пойабзалини кўздан кечириш, шунингдек кираётган ва чиқаётган транспорт воситаларини кўздан кечириш, тақиқланган озиқ-овқат маҳсулотларини, нарсаларни ва бошқа ашёларни олиб қўйиш;
- 3) маъмурий қамоққа олинган шахсларни шахсий кўрикдан ўтказиш, уларнинг бармоқ изларини рўйхатга олиш, ушбу шахсларни

⁶ Қўлланманинг 3 – бобида батафсил ёритилган

фотосуратга олиш, уларда мавжуд бўлган ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёлар ҳамда улар сақланаётган хоналарни кўздан кечириш;

4) маъмурий қамоққа олинган шахслардан ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсаларни ҳамда сақлаш ва фойдаланиш тақиқланган бошқа ашёларни олиб қўйиш;

5) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг моддий-маиший таъминоти, шу жумладан маъмурий қамоққа олинган шахсларда бўлиши мумкин бўлган озиқ-овқат маҳсулотларининг, энг зарур нарсаларнинг, кийим-бошнинг, пойабзалнинг, ўзга нарсаларнинг ҳамда бошқа ашёларнинг номи ва сони;

б) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг тиббий-санитария таъминоти;

7) маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан озиқ-овқат маҳсулотлари, энг зарур нарсалар, китоблар, қоғоз ва канцелярия ашёларини сотиб олиш;

8) почта жўнатмаларини ва йўқловларни қабул қилиб олиш ҳамда маъмурий қамоққа олинган шахсларга бериш, шунингдек маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан почта жўнатмаларини ва йўқловларни жўнатиш;

9) маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан пул жўнатмалари олиш;

10) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳар кунги сайрларини ўтказиш;

11) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг учрашувларини ўтказиш, шунингдек улар томонидан телефон орқали сўзлашув ҳуқуқини амалга ошириш;

12) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг диний расм-русумларни адо этиши;

13) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида, давлат ҳокимияти вакиллик органларига сайловда ва Ўзбекистон Республикасининг референдумида қонун ҳужжатларига мувофиқ иштирок этиши;

14) маъмурий қамоққа олинган шахсларни меҳнатга жалб этиш;

15) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг аризалар, таклифлар ва шикоятлар юбориши;

16) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг махсус қабулхона бошлиғи ва у ваколат берган шахслар томонидан шахсан қабул қилиниши;

17) маъмурий қамоққа олинган, махсус қабулхонада вафот этган шахсларнинг жасадларини бериш;

18) маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонадан озод қилиш тартиби белгиланади.

Назорат ва текширувнинг техник воситалари. Махсус қабулхоналарда жиноятлар ва бошқа ҳуқуқбузарликлар содир этилишининг, ички тартиб-қоидалари бузилишларининг олдини олиш ҳамда маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг хулқ-атвори тўғрисида зарур ахборот олиш учун назорат ва текширувнинг аудиовизуал, электрон воситаларидан ва бошқа техник воситаларидан фойдаланилади, ушбу воситаларнинг рўйхати ҳамда улардан фойдаланиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан белгиланади.

Махсус қабулхона маъмурияти назорат ва текширувнинг техник воситалари қўлланилаётганлиги ҳақида маъмурий қамоққа олинган шахсларни хабардор этиши шарт.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳуқуқий ҳолати

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳуқуқий ҳолати асослари. Ўзбекистон Республикасининг маъмурий қамоққа олинган фуқаролари қонунда белгиланган чекловлар инобатга олинган ҳолда ҳуқуқлар ва эркинликлардан фойдаланади, шунингдек мажбуриятларни ўз зиммасига олади.

Маъмурий қамоққа олинган чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида бошқача қоида белгиланмаган бўлса, қонунда назарда тутилган чекловлар инобатга олинган ҳолда ҳуқуқлар ва эркинликлардан фойдаланади, шунингдек мажбуриятларни ўз зиммасига олади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

1) маъмурий қамоқни ўташ тартиби ва шароитлари, ўз ҳуқуқлари ва мажбуриятлари тўғрисида ахборот олиш;

2) аризалар, таклифлар ва шикоятлар билан мурожаат қилиш;

3) махсус қабулхона бошлиғига ёки у ваколат берган шахсларга шахсан қабул қилиш тўғрисида мурожаат қилиш;

4) ўзларининг шахсий хавфсизлиги ва соғлиғи сақланиши таъминланадиган шароитларда сақланиш, тегишли тиббий ёрдам олиш;

5) почта жўнатмаларини ва йўқловларни олиш ҳамда жўнатиш;
6) адвокат, қариндошлари ёки бошқа шахслар билан учрашиш;
7) Ўзбекистон Республикаси ҳудуди бўйича телефон орқали ҳар кунни лимитланган бир марталик сўзлашиш;

8) тунги вақтда узлуксиз саккиз соат ухлаш;

9) махсус қабулхона ҳудудида махсус ажратилган жойларда кундузги вақтда давомийлиги икки соатдан кам бўлмаган ҳар кунги сайр қилиш;

10) диний расм-русумларни адо этиш, агар бу ички тартиб қоидаларини, шунингдек бошқа шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини бузмаса;

11) меҳнатга жалб қилинган тақдирда тегишли ҳақ олиш ва меҳнатининг муҳофаза қилиниши;

12) белгиланган нормалар бўйича озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминланиш, моддий-маиший шароитлардан, ўқув-бадий, ахборот материалларидан ва қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа нарсалар ва ашёлардан фойдаланиш;

13) белгиланган тартибда дори воситаларини олиш ва сақлаш.

Ўзбекистон Республикасининг маъмурий қамоққа олинган фуқаролари, юқорида кўрсатилган ҳуқуқлардан ташқари, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида, давлат ҳокимияти вакиллик органларига сайловда ва Ўзбекистон Республикасининг референдумида қонун ҳужжатларига мувофиқ иштирок этиш ҳуқуқига эга.

Маъмурий қамоққа олинган чет эл фуқаролари, юқорида кўрсатилган ҳуқуқлардан ташқари, ўз давлатларининг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари билан, Ўзбекистон Республикасида дипломатик ва консуллик муассасаларига эга бўлмаган мамлакатларнинг фуқаролари эса, уларнинг манфаатларини ҳимоя қилишни ўз зиммасига олган давлатнинг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари билан алоқа боғлаш ҳуқуқига эга.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар:

а) Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 9 январдаги “Маъмурий қамоқни ўташ тартиби тўғрисида”ги қонун талабларига ва ички тартиб-қоидаларига риоя этиши;

б) махсус қабулхона маъмурияти ва ходимларининг қонуний талабларини бажариши, уларнинг ўз хизмат мажбуриятларини бажаришига тўсқинлик қилмаслиги;

в) санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативларига риоя этиши;

г) ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя этиши;

д) махсус қабулхона мол-мулкига эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиши;

е) камераларни ва бошқа хоналарни навбатма-навбат тозалаб туриши;

ж) бошқа шахсларнинг шаъни ва кадр-қимматини камситувчи, шунингдек ўз ҳаёти ва соғлиғига ёхуд бошқа шахсларнинг ҳаёти ва соғлиғига таҳдид солувчи хатти-ҳаракатларни содир этмаслиги шарт.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг шахсий хавфсизлиги таъминланади.

Махсус қабулхона маъмурияти ва ходимлари маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳаёти ва соғлиғига таҳдидларнинг олдини олиш ҳамда уларни бартараф этиш юзасидан дарҳол чоралар кўриши шарт.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг адвокат, қариндошлари ёки бошқа шахслар билан учрашувлари. Маъмурий қамоққа олинган шахсларга адвокат, қариндошлари ёки бошқа шахслар билан учрашувлар берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга юридик ёрдам олиши учун адвокат билан учрашувлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда, сони ва давомийлиги чекланмаган ҳолда берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга маъмурий қамокни ўташ даврида бир марта қариндошлари ёки бошқа шахслар билан давомийлиги бир соатгача бўлган учрашув берилади. Айрим ҳолларда, маъмурий қамоққа олинган шахсларга махсус қабулхона маъмуриятининг рухсати билан давомийлиги бир соатгача бўлган қўшимча учрашув берилиши мумкин.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар билан учрашувлар қуйидагиларга берилади:

адвокатга – у ордерни ва адвокатлик гувоҳномасини кўрсатганда;

қариндошга ёки бошқа шахсга – ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжатни кўрсатганда.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг аризасига кўра, учинчи шахслар эшитиши мумкин бўлган доирадан ташқарида ва эшитиш-

нинг техник воситаларини қўлламаздан адвокат билан холи учрашишга махсус қабулхона ходимлари томонидан четдан кўз билан кўриб туриб назоратни амалга ошириш имконияти бўлиши шарти билан рухсат берилади.

Қариндошлар ёки бошқа шахслар билан учрашувлар махсус қабулхона ходимларининг назорати остида амалга оширилади ҳамда ички тартиб-қоидаларига кўра сақлаш ҳамда фойдаланиш тақиқланган ҳужжатларни, пул маблағларини, қимматбаҳо буюмларни, нарсаларни ва бошқа ашёларни маъмурий қамоққа олинган шахсга топширишга уриниш бўлган тақдирда муддатидан илгари тўхтатиб қўйилади.

Адвокатларга, қариндошларга ёки бошқа шахсларга учрашувлар берилганда уларнинг ёнида алоқа воситалари, шахсий компьютер, фотоаппаратлар, видеокамералар ва овоз ёзиш қурилмалари бўлиши тақиқланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар аризалар, таклифлар ва шикоятлар билан муурожаат қилишга ҳақлидир.

Махсус қабулхона ходимлари маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг оғзаки ёки ёзма шаклда берилган аризалари, таклифлари ва шикоятларини дарҳол қабул қилиши, уларни махсус журналда қайд этиши ва махсус қабулхона маъмуриятига топшириши (хабар қилиши) шарт.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг аризалари, таклифлари ва шикоятлари цензурадан ўтказилишига йўл қўйилмайди.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг аризалари, таклифлари ва шикоятлари улар берилган кундан кейинги иш кунидан кечиктирмай олувчиларга юборилади.

Аризалар, таклифлар ва шикоятларга жавоблар махсус қабулхонага келиб тушган кундан кейинги иш кунидан кечиктирмай тегишли аризалар, таклифлар ва шикоятларни берган шахсларга етказилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг аризалари, таклифлари ва шикоятларини жўнатиш харажатларининг ўрни махсус қабулхона маблағлари ҳисобидан қопланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг аризалари, таклифлари ва шикоятларини қабул қилиш ҳамда кўриб чиқишнинг асоссиз равишда рад этилиши, уларни кўриб чиқиш ёки олувчиларга топшириш тартиби ва муддатларининг бузилиши ёхуд маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг берган аризалари, таклифлари ва

шикоятлари муносабати билан таъқиб қилиниши қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхонага келган кунидан эътиборан почта жўнатмаларини ва йўқловларни олиши ҳамда жўнатиши мумкин. Почта жўнатмалари ва йўқловлар кўздан кечирилиши керак.

Почта жўнатмасининг оғирлиги почта қоидаларида белгиланган нормадан, йўқловнинг оғирлиги эса посилканинг белгиланган оғирлигидан ошмаслиги керак.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан почта жўнатмаларини ва йўқловларни олиш ҳамда жўнатиш тартиби ички тартиб-қоидаларида белгиланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиши. Маъмурий қамоққа олинган шахсларга алоҳида ҳолларда (яқин қариндошнинг вафоти ёки яқин қариндошнинг ҳаётига таҳдид солувчи оғир касаллик, маъмурий қамоққа олинган шахсга ёки унинг оиласига анча миқдорда моддий зарар етказган ҳодиса) иккала томонга бориб-келиш вақти (икки суткагача) ҳисобга олинмаган ҳолда бир суткадан кўп бўлмаган муддатга махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқишга руҳсат берилиши мумкин. Маъмурий қамоққа олинган шахсларга Ўзбекистон Республикаси доирасида четга чиқиш учун руҳсат этилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш учун руҳсат бериш тўғрисидаги аризаси ариза келиб тушган пайтдан эътиборан кейинги кундан кечиктирмай махсус қабулхона маъмурияси томонидан кўриб чиқилади. Маъмурий қамоққа олинган шахснинг четга чиқиши тўғрисидаги қарор унинг шахси, хулқ-атвори, тасдиқловчи ҳужжатлар мавжудлиги инобатга олинган ҳолда қабул қилинади.

Махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш вақти маъмурий қамоқни ўташ муддатига кўшиб ҳисобланади.

Махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш харажатлари маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг маблағлари ҳисобидан ёки бошқа шахслар томонидан тўланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг махсус қабулхонага белгиланган муддатда қайтиб келишини қийинлаштирувчи кутилмаган ҳолатларда қайтиб келиш муддати маъмурий қамоққа олинган шахс турган жойдаги ички ишлар органи бошлиғининг қарорига кўра

икки суткагача узайтирилиши мумкин ва бу ҳақда махсус қабулхона маъмурияти хабардор қилиниши шарт.

Маъмурий қамоққа олинган шахс белгиланган муддатда махсус қабулхонага қайтиб келишдан бўйин товлаган тақдирда у ички ишлар органи томонидан ушланади ва махсус қабулхонага жўнатилади. Бундай ҳолда махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш вақти маъмурий қамоқни ўташ муддатига қўшиб ҳисобланмайди.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиши тартиби Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан белгиланади⁷.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг моддий-маиший ва тиббий таъминоти

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни сақлаш жойлари ва уларнинг моддий-маиший таъминоти. Маъмурий қамоққа олинган шахсларга санитария қоидалари, нормалари, гигиена нормативлари ва ёнғин хавфсизлиги қоидалари талабларига жавоб берадиган моддий-маиший шароитлар яратилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар сақланадиган камералар вентиляция жиҳозларига ва иситиш тизимига, шунингдек кўзга зиён етказмайдиган ҳолда ўқиш ёки ёзиш учун етарлича табиий ва сунъий ёруғликка эга бўлиши керак. Камераларнинг деразалари, сунъий вентиляция тизими мавжудлигидан қатъи назар, тоза ҳаво киришини таъминлаши лозим.

Камераларда бир кишига тўғри келадиган майдоннинг нормаси камида икки ярим квадрат метрни, аёллар учун эса камида уч квадрат метрни ташкил этади. Маъмурий қамоққа олинган, юқумли касалликларга чалинган беморлар сақланадиган камераларда бир кишига тўғри келадиган майдон тўрт квадрат метрдан кам бўлмаслиги керак.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга алоҳида ётоқ жойи, кўрпа-тўшак, идиш-товоқ ҳамда овқатланиш анжомлари берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар ўзининг кийим-боши, пойабзали ва шахсий гигиена воситаларидан фойдаланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсда зарур воситалар мавжуд бўлмаган тақдирда, ушбу шахснинг илтимосига кўра, унга шахсий гигиена воситалари (совун, тиш чўткаси, тиш пастаси ёки кукуни),

⁷ Қўлланманинг 4 – бобида батафсил ёритилган.

соқол оладиган асбоб ёки шахсий гигиена воситалари (аёллар учун) ҳам берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг чўмилиб-ювиниши, чойшаб ва ёстик жилдларини алмаштириш етти кунда камида бир марта амалга оширилади.

Махсус қабулхоналардаги овқат нормалари маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг соғлиғи ҳолатига, ёшига, шунингдек маъмурий қамоққа олинган шахслар жалб этилиши мумкин бўлган ишнинг хусусиятига қараб Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга тиббий хизмат кўрсатиш. Маъмурий қамоққа олинган шахсларга тиббий хизмат кўрсатиш махсус қабулхонанинг тиббиёт ходимлари томонидан амалга оширилади⁸.

Махсус қабулхонага янги келган шахслар махсус қабулхонанинг тиббиёт ходимлари томонидан беморларни ва тиббий ёрдамга муҳтож бўлган шахсларни аниқлаш мақсадида амалга ошириладиган бирламчи тиббий кўрикдан ўтадилар.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга тиббий ёрдам ички тартиб қоидаларида белгиланган тартибда махсус қабулхоналарда ёки Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан белгиланган тартибда давлат соғлиқни сақлаш муассасаларида кўрсатилади.

Махсус қабулхоналарда маъмурий қамоққа олинган шахсларда тан жароҳатлари аниқланганда, улар махсус қабулхонанинг тиббиёт ходимлари томонидан кечиктирмасдан тиббий текширувдан ўтказилади. Тиббий текширув натижалари тўғрисида дарҳол прокурорга хабар қилинади.

Махсус қабулхона тиббиёт ходимининг хулосасига кўра стационар шароитларда ёрдам кўрсатилишига муҳтож бўлган шахслар давлат соғлиқни сақлаш муассасаларига юборилади. Маъмурий қамоққа олинган шахсларга стационар шароитларда тиббий ёрдам кўрсатилган тақдирда уларнинг қариндошлари ёки маъмурий қамоққа олинган шахс томонидан кўрсатилган бошқа шахслар бу ҳақда дарҳол хабардор қилинади. Маъмурий қамоққа олинган шахсларга стационар шароитларда тиббий ёрдам кўрсатилган вақт маъмурий қамоқни ўташ муддатига қўшиб ҳисобланади.

⁸ Қўлланманинг 5 – бобида батафсил ёритилган.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар тиббий кўрсатмалар бўйича ўзларига зарур бўлган тайинланган дори воситалари ва препаратларидан махсус қабулхона тиббиёт ходимининг рухсати билан фойдаланишга ҳақли.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга махсус қабулхоналарда тиббий хизмат кўрсатиш Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Махсус қабулхона маъмурияти, ходимлари ва тиббиёт ходимлари мунтазам равишда дезинфекция ва бошқа санитария-гигиена тадбирлари ўтказилишини таъминлаши шарт.

Махсус қабулхона маъмурияти ва ходимларининг ҳуқуқлари ҳамда мажбуриятлари

Махсус қабулхона маъмурияти ва ходимлари ўз ваколатлари доирасида қуйидаги ҳуқуқларга эга:

1) адвокатлар, қариндошлар ва бошқа шахсларнинг маъмурий қамоққа олинган шахслар билан учрашиш ҳуқуқини берувчи ҳужжатларини текшириш;

2) махсус қабулхонада кириш-чиқиш режимини ва объектнинг ички режимини таъминлаш чораларини кўриш, назорат ва текширувнинг техник воситаларини қўллаш, махсус қабулхона ҳудудига кириб келаётган ва ундан чиқиб кетаётган транспорт воситаларини кўздан кечириш;

3) маъмурий қамоққа олинган шахсларни шахсий кўрикдан ўтказиш, уларнинг бармоқ изларини рўйхатга олиш ва ушбу шахсларни фотосуратга олиш, уларда мавжуд бўлган ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёларни кўздан кечириш;

4) маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан олинадиган ва жўнатиладиган почта жўнатмаларини ва йўқловларни кўздан кечириш;

5) маъмурий қамоққа олинган шахслардан сақлаш, тарқатиш, истеъмол қилиш ва фойдаланиш тақиқланган ҳужжатларни, пул маблағларини, қимматбаҳо буюмларни, нарсаларни ҳамда бошқа ашёларни олиб қўйиш;

б) маъмурий қамоққа олинган шахслардан ва махсус қабулхона ҳудудида турган бошқа шахслардан махсус қабулхона маъмурияти ва ходимлари томонидан хизмат мажбуриятлари бажарилишига тўсқинлик қилувчи ҳаракатларни дарҳол тўхтатишни талаб қилиш, ушбу

ҳаракатларга барҳам бериш, уларни бартараф этиш ва айбдорларни қонунга мувофиқ жавобгарликка тортиш юзасидан зарур чоралар кўриш;

7) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ёзма розилиги билан уларни ҳақ тўланадиган меҳнатга, шунингдек махсус қабулхона хоналарида санитария-гигиена, маиший шароитларни яхшилаш, ички ишлар органи ёки махсус қабулхона ҳудудини ободонлаштириш билан боғлиқ бўлган, ҳақ тўланмайдиган жисмоний ишларга жалб этиш;

8) маъмурий қамоққа олинган шахсларга нисбатан қонун ҳужжатларига мувофиқ жисмоний куч ишлатиш ва махсус воситаларни, рағбатлантириш ва интизомий жазо чораларини қўллаш.

Махсус қабулхона маъмурияти ва ходимлари қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

Махсус қабулхона маъмурияти ва ходимлари:

1) маъмурий қамоққа олинган шахслардан ва махсус қабулхона ҳудудида турган бошқа шахслардан қонун талабларига ва ички тартиб-қоидаларига риоя этилишини талаб қилиши;

2) маъмурий қамоққа олиш тўғрисидаги қарорнинг ижро этилишини ташкил этиши;

3) маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага жойлаштирилган пайтдан бошлаб унга у махсус қабулхонага жойлаштирилганлиги тўғрисида адвокатга, қариндошларига ёхуд бошқа шахсларга телефон орқали қўнғироқ қилиш ёки хабар қилиш ҳуқуқини бериши;

4) маъмурий қамоққа олинган шахсларга адвокат, қариндошлари ёки бошқа шахслар билан учрашувлар бериши;

5) маъмурий қамоққа олинган шахслардан олиб қўйилган, шахсий кўрикдан ўтказиш ва ашёларни кўздан кечириш баённомаларида кўрсатилган ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёларнинг сақланишини, маъмурий қамоққа олинган шахсларни озод этиш пайтида уларнинг қайтариб берилишини таъминлаши ёки қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ушбу ашёларга нисбатан бошқа чоралар кўриши;

6) маъмурий қамоққа олинган шахсларга маъмурий қамоқни ўташ тартиби ва шартлари, уларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари тўғрисидаги ахборотни тақдим этиши, мазкур шахсларни назорат ва текширувнинг техник воситалари қўлланиши тўғрисида хабардор қилиши;

7) маъмурий қамоққа олинган шахслар моддий-маиший шароитларининг белгиланган нормалари ва қоидаларини, уларнинг шахсий хавфсизлиги ва соғлиғи сақланишини таъминлайдиган шароитларда сақланишини, маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг бошқа ҳуқуқларига риоя этилишини таъминлаши;

8) маъмурий қамоққа олинган шахслар қонунда ва ички тартиб-қоидаларида белгиланган мажбуриятларни бажариши учун шароитлар яратиши;

9) маъмурий қамоққа олинган шахслар маъмурий қамоқни ўташ тартибига риоя этиши устидан назоратни амалга ошириши;

10) махсус қабулхонага Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) монеликсиз киришини ва унинг хавфсизлигини таъминлаши;

11) маъмурий қамоққа олинган шахсларда тан жароҳатлари аниқланганлиги ҳақида, шунингдек жисмоний куч ишлатиш ёки махсус воситаларни қўллаш натижасида маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳамда бошқа шахсларнинг ҳаёти ва соғлиғига зарар етказилган ҳар бир ҳолат тўғрисида прокурорга дарҳол хабар қилиши;

12) махсус қабулхона ҳудудига келган ёки махсус қабулхона ҳудудида турган шахслар томонидан кириш-чиқиш режимига ва объектнинг ички режимига риоя этилиши устидан назоратни амалга ошириши шарт.

Махсус қабулхона маъмурияти ва ходимлари зиммасида қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлар ҳам бўлиши мумкин.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни сақлаш харажатларини ундириш ва уларни меҳнатга жалб этиш тартиби⁹

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни сақлаш харажатларини ундириш ва харажатлардан озод этиш. Маъмурий қамоққа олинган шахслардан туман (шаҳар) суди маъмурий ишлар бўйича судьясининг, фавқулодда ҳолат режими шароитларида эса, шунингдек ҳарбий комендантнинг ёки ички ишлар органи бошлиғининг қарорига кўра, махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар суткасига базавий ҳисоблаш миқдорининг 15 фоизи миқдориди ундирилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахс маъмурий қамоқни ўташи вақтида ишлаган ва шу тариқа ўзининг махсус қабулхонада сақла-

⁹ Қўлланманинг 6 – бобида батафсил ёритилган.

ниши билан боғлиқ харажатларнинг ўрнини қоплаган ҳолларда ундан харажатлар ундириб олинмайди. Маъмурий қамоққа олинган, меҳнатга қобилиятсиз шахслар ҳам бу харажатларнинг ундирилишидан озод қилинади.

Айрим ҳолларда муайян ҳолатлар, маъмурий қамоққа олинган шахснинг моддий аҳволи ва шахси ҳисобга олинган ҳолда, у махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар ундирилишидан туман (шаҳар) суди маъмурий ишлар бўйича судьясининг, фавқулодда ҳолат режими шароитларида эса, шунингдек ҳарбий комендантнинг ёки ички ишлар органи бошлиғининг қарорига кўра озод қилиниши мумкин.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ундириш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни ҳақ тўланадиган меҳнатга жалб этиш. Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ёзма розилигига кўра улар ҳақ тўланадиган меҳнатга жалб этилади, меҳнатга қобилиятсиз шахслар бундан мустасно.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг меҳнатидан фойдаланишни ташкил этиш туман (шаҳар) ҳокимликларининг зиммасига юклатилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг иш вақти ва меҳнатига ҳақ тўлаш меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланади.

Белгиланган иш ҳажмларини бажарган шахслар меҳнатига ҳақ тўлаш қонун ҳужжатларида белгиланган миқдордан – меҳнатга ҳақ тўлаш ягона тариф сеткасининг биринчи разрядидан кам бўлмаслиги лозим.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг меҳнатидан фойдаланиш натижасида олинган пул маблағлари уларни махсус қабулхоналарда сақлаш ва овқатлантиришга йўналтирилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхоналарда сақлаш ва овқатлантириш қийматидан ортиқ бўлган сумма уларнинг номига очиладиган махсус банк ҳисобварақларига ўтказилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни ҳақ тўланмайдиган жисмоний ишларга жалб этиш. Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхона хоналаридаги санитария-гигиена, маиший шароитларни яхшилаш, шунингдек ички ишлар органи ёки махсус қабулхона ҳудудини ободонлаштириш билан боғлиқ бўлган,

давомийлиги суткасига икки соатдан кўп бўлмаган ҳақ тўланмайдиган жисмоний ишларга ўз розилигига кўра жалб этилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни ҳақ тўланмайдиган жисмоний ишларга жалб этиш уларнинг соғлиғи ҳолати ҳисобга олинган ҳолда ва навбат тартибида амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган меҳнатга қобилиятсиз шахслар ҳақ тўланмайдиган жисмоний ишларга жалб этилишдан озод қилинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга нисбатан қўлланиладиган рағбатлантириш ва интизомий жазо чоралари

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни рағбатлантириш.

Маъмурий қамоққа олинган, ички тартиб-қоидаларига риоя этаётган ва меҳнатга виждонан муносабатда бўлаётган шахсларга нисбатан қуйидаги рағбатлантириш чоралари қўлланилиши мумкин:

– ташаккур эълон қилиш;

– Ўзбекистон Республикаси ҳудуди бўйича телефон орқали лимитланган бир марталик қўшимча сўзлашув ҳуқуқини бериш;

– ҳар кунги сайр вақтини уч соатгача узайтириш.

Рағбатлантириш чоралари махсус қабулхона бошлиғининг ёки унинг ўрнини босувчи шахснинг буйруғи билан қўлланилади ва маъмурий қамоққа олинган шахсга эълон қилинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга нисбатан қўлланиладиган интизомий жазо чоралари. Маъмурий қамоққа олинган, қонун талаблари ва ички тартиб-қоидаларининг бузилишига йўл қўйган шахсларга нисбатан қуйидаги интизомий жазо чоралари қўлланилиши мумкин:

– огоҳлантириш;

– телефон орқали навбатдаги сўзлашув ҳуқуқидан маҳрум қилиш;

– ҳақ тўланмайдиган жисмоний ишларга навбатдан ташқари жалб этиш.

Интизомий жазо чоралари махсус қабулхона бошлиғининг ёки унинг ўрнини босувчи шахснинг буйруғи билан қўлланилади ва маъмурий қамоққа олинган шахсга эълон қилинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар юқори турувчи мансабдор шахсга, прокурорга ёки судга қўлланилган интизомий жазо устидан шикоят қилиш ҳуқуқига эга. Шикоят берилиши интизомий жазо чорасининг ижро этилишини тўхтатиб турмайди.

Жисмоний куч ишлатиш ва махсус воситаларни қўллаш

Жисмоний куч ишлатиш ва махсус воситаларни қўллаш шартлари. Жисмоний куч ишлатиш ва махсус воситаларни қўллаш маъмурий қамоққа олинган шахсларга азоб-уқубат етказилишига олиб бормаслиги, шунингдек шафқатсиз, ғайриинсоний ёки инсон қадр-қимматини камситувчи тазйиқлар билан амалга оширилмаслиги лозим. Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳамда бошқа шахсларнинг ҳаёти ва соғлиғига жисмоний куч ишлатиш ёки махсус воситаларни қўллаш натижасида зарар етказилган ҳар бир ҳолат тўғрисида дарҳол прокурорга хабар қилинади.

Жисмоний куч ишлатиш. Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг жиноятлари ва бошқа ҳуқуқбузарликларига барҳам бериш мақсадида, шунингдек уларнинг махсус қабулхона ходимларининг қонуний талабларига қаршилик кўрсатишини бартараф этиш учун, агар қонуний талабларнинг улар томонидан бажарилишини жисмоний куч ишлатмай, бошқа усуллар билан таъминлашнинг иложи бўлмаса, уларга нисбатан жисмоний куч ишлатилиши мумкин.

Махсус воситаларни қўллаш. Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ғайриҳуқуқий хатти-ҳаракатларига, шунингдек ўзига ўзи зарар етказишига барҳам бериш мақсадида махсус воситалар қўлланилиши мумкин.

Махсус воситаларга тинчлантириш кўйлаклари, резина таёқлар, қўлкишанлар ёки бошқа боғлаш воситалари, кўздан ёш оқизувчи моддалар, чалғитма таъсир кўрсатувчи нур-товуш мосламалари, хоналарни очиш мосламалари ҳамда қонунда назарда тутилган бошқа воситалар киради.

Махсус воситалар қуйидаги ҳолларда қўлланилади:

– маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг махсус қабулхона ходимларига, маъмурий қамоққа олинган бошқа шахсларга ва ўзга шахсларга ҳужумини даф этишда;

– маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан содир этилган оммавий тартибсизликларга, жамоат тартибини гуруҳ бўлиб бузишларга барҳам беришда;

– махсус қабулхона ходимларига ашаддий тарзда бўйсунмаётган ёки қаршилик кўрсатаётган ҳуқуқбузарларни ушлашда;

– махсус қабулхонадан қочган маъмурий қамоққа олинган шахсларни ушлашда;

– маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонадан қочишининг олдини олиш учун кўриқлаб туришда.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга нисбатан, агар улар жазавага тушса, тинчлантириш кўйлагини қўллашга йўл қўйилади.

Махсус воситалар турлари ва уларни ишлатиш муттасиллиги юзага келган вазият, ҳуқуқбузарликнинг хусусияти ва ҳуқуқбузарнинг шахси инобатга олинган ҳолда белгиланади. Махсус воситаларни қўллаш маъмурий қамоққа олинган шахсларга ва бошқа шахсларга мумкин қадар кам зарар етказиши керак.

Тинчлантириш кўйлаги махсус қабулхонанинг тиббиёт ходими иштирокида қўлланилади ҳамда уни қўллашнинг давомийлиги икки соатдан ошмаслиги керак.

Маъмурий қамоққа олинган аёлларга ва ногиронлик белгилари яққол кўриниб турган шахсларга нисбатан махсус воситаларни қўллаш тақиқланади, бундан улар томонидан фаол ёки қуролли қаршилик кўрсатилган ёхуд маъмурий қамоққа олинган бошқа шахсларнинг, ўзга шахсларнинг ёки махсус қабулхона ходимларининг ҳаёти ва соғлиғига ҳақиқатда таҳдид этиб, гуруҳ бўлиб ҳужум қилинган ҳоллар мустасно.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхоналардан озод қилиш

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхоналардан қуйидаги ҳолларда озод қилинади:

маъмурий қамоқ тарзидаги маъмурий жазони қўллаш тўғрисидаги қарор бекор қилинганда;

маъмурий қамоқ муддати ўтаб бўлинганда.

Махсус қабулхоналардан озод қилиш чоғида махсус қабулхона маъмурияти маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг тиббий кўригини ташкил этади, улар махсус қабулхонага келиб тушганда олиб қўйилган ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёларни тилхат билан уларга қайтаради (қайтарилмайдиган ашёлардан ташқари) ҳамда озод этилганлиги тўғрисида белгиланган шаклда маълумотнома беради.

Зарур бўлган тақдирда махсус қабулхона маъмурияти махсус қабулхонадан озод қилинган, маъмурий қамоққа олинган шахсни яшаш жойига етиб олиши учун йўл ҳужжатлари ва йўлда кетиш учун белгиланган нормалар бўйича озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлайди.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг вафот этиши муносабати билан маъмурий қамоқ муддатининг тугаши. Маъмурий

қамоққа олинган шахс вафот этган тақдирда махсус қабулхона маъмурияти бу ҳақда унинг қариндошларига, қонуний вакилига ва прокурорга дарҳол хабар қилади. Маъмурий қамоққа олинган шахснинг вафот этганлиги факти бўйича Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодексида назарда тутилган тартибда терговга қадар текширув ўтказилади.

Вафот этган шахснинг жасади суд-тиббий экспертизаси ўтказилганидан, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодексида назарда тутилган бошқа ҳаракатлар бажарилганидан кейин унинг эри (хотини), ота-онаси, фарзандларига ва бошқа қариндошларига ёки қонуний вакилларига ёхуд дафн этишни амалга ошириш мажбуриятини ўз зиммасига олган ўзга шахсларга топширилади.

Эр (хотин), ота-она, фарзандлар ва бошқа қариндошлардан ёки қонуний вакиллардан ёхуд дафн этишни амалга ошириш мажбуриятини ўз зиммасига олган ўзга шахслардан жасадни бериш тўғрисида ариза тушмаган тақдирда, вафот этган шахсни дафн этиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Махсус қабулхоналарни молиялаштириш. Махсус қабулхоналарни молиялаштириш Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ва қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

Махсус қабулхоналар фаолиятини текшириш ва назорат қилиш. Махсус қабулхоналар фаолиятини текшириш Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан амалга оширилади.

Махсус қабулхоналарда қонунларга риоя этилиши устидан назорат Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори ва унга бўйсунувчи прокурорлар томонидан амалга оширилади.

Маъмурий қамоқни ўташ чоғида қонун ҳужжатларига риоя этилиши ваколатли юқори турувчи органлар ва мансабдор шахслар томонидан мунтазам текшириш, прокурор назорати, шикоят бериш ҳуқуқи орқали таъминланади.

Махсус қабулхоналар маъмурияти ва ходимларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоят қилиш. Махсус қабулхоналар маъмурияти ва ходимларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан бўйсунув тартибда юқори турувчи органга, прокурорга ёки судга шикоят қилиниши мумкин.

Маъмурий қамоқни ўташ тартиби тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик. Маъмурий қамоқни ўташ тартиби тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

2-боб. МАЪМУРИЙ ҚАМОҚҚА ОЛИНГАН ШАХСЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ВА САҚЛАШ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН МАХСУС ҚАБУЛХОНАЛАР

Ўзбекистон Республикасининг «Маъмурий қамоқни ўташ тартиби тўғрисида»ги ва «Ички ишлар органлари тўғрисида»ги қонунларига мувофиқ маъмурий қамоққа олинган шахсларни сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарнинг ҳуқуқий мақомини белгилаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 18 сентябрдаги «Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналар тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 734-сон қарори қабул қилинди.

Мазкур низом маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналар (кейинги ўринларда махсус қабулхона деб аталади) фаолиятини тартибга солади.

Махсус қабулхона ички ишлар органлари тизимига кирувчи, туман (шаҳар) маъмурий суди судьясининг қарори, фавқулодда ҳолат режими шароитларида эса, шунингдек ҳарбий комендантнинг ёки ички ишлар органи бошлиғининг қарори асосида маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус муассаса ҳисобланади.

Махсус қабулхона Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан ташкил этилади, қайта ташкил этилади ва тугатилади.

Махсус қабулхоналар Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси ва вилоятлар ички ишлар бошқармалари ҳузурида ташкил этилади.

Махсус қабулхоналарнинг штат бирликлари Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири томонидан ўрнатилган тартибда тасдиқланади.

Махсус қабулхонанинг асосий вазифалари ва функциялари
Қуйидагилар махсус қабулхонанинг асосий вазифалари ҳисобланади:

– маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлашни ташкил этиш;

– маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини муҳофаза қилиш, шунингдек уларга юклатилган мажбуриятларни бажаришларини ташкил этиш;

– маъмурий қамоққа олинган шахсларни ижтимоий ҳимоя қилишга йўналтирилган тадбирларни амалга ошириш;

– маъмурий қамоққа олинган шахслардан сақлаш харажатларини ундириш ва уларни меҳнатга жалб этиш бўйича давлат органлари ва ташкилотлари ҳамда фуқаролик жамияти институтлари билан ўзаро ҳамкорликни ташкил этиш.

Ўз зиммасига юклатилган вазифалардан келиб чиққан ҳолда махсус қабулхона қуйидаги функцияларни амалга оширади:

а) маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлашни ташкил этиш бўйича:

туман (шаҳар) маъмурий суди судьясининг қарори, фавқулодда ҳолат режими шароитларида эса, шунингдек, ҳарбий комендантнинг ёки ички ишлар органи бошлиғининг қарори асосида маъмурий қамоққа олинган шахсларни кечаю кундуз қабул қилиш;

маъмурий қамоққа олинган шахснинг шахсий кўриқдан ўтказилиши, бармоқ изларининг рўйхатга олиниши, ушбу шахснинг фото-суратга олиниши, ундаги мавжуд ашёларнинг кўздан кечирилишини ташкил этиш;

маъмурий қамоққа олинган шахсни қабул қилиш пайтидан бошлаб унга телефон орқали адвокатга, қариндошларига ёхуд бошқа шахсларга кўнғироқ қилиш ёки хабар қилиш ҳуқуқини бериш, шунингдек қабул қилинаётган чет эл фуқароси тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигини хабардор қилиш;

маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг шахси ва психологик жиҳатдан мослиги ҳисобга олинган ҳолда сақланишини ташкил этиш;

махсус қабулхона ҳудудига шахсларнинг кириш-чиқиш режими рия этилиши, шунингдек махсус қабулхонанинг ички тартиб-қоидаларига амал қилинишини ташкил этиш;

б) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини муҳофаза қилиш, шунингдек уларга юклатилган мажбуриятларни бажаришларини ташкил этиш бўйича:

маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг шахсий хавфсизлигини таъминлаш, уларнинг ҳаёти ва соғлиғига таҳдидларнинг олдини олиш ҳамда бартараф этиш чораларини кўриш;

маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг адвокати, қариндошлари ва бошқа шахслар билан учрашув ҳуқуқи амалга оширилишини ташкил этиш;

маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг оғзаки ёки ёзма шаклда берган аризалари, таклифлари ва шикоятлари бўйича тегишли чоралар кўрилишини ташкил этиш;

маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан почта жўнатмаларини ва йўқловларни олиш ҳамда жўнатишлари учун зарур шароитлар яратиш;

маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш ҳуқуқидан фойдаланишларини ташкил этиш;

маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг махсус қабулхона мол-мулкига эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишларини ташкил этиш;

маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан бошқа шахсларнинг шаъни ва кадр-қимматини камситувчи, шунингдек ўз ҳаёти ва соғлиғига ёхуд бошқа шахсларнинг ҳаёти ва соғлиғига таҳдид солувчи хатти-ҳаракатларни содир этишларининг олдини олиш чораларини кўриш;

в) маъмурий қамоққа олинган шахсларни ижтимоий ҳимоя қилишга йўналтирилган тадбирларни амалга ошириш бўйича:

маъмурий қамоққа олинган шахсларга санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари талабларига ҳамда ёнгин хавфсизлиги қоидаларига жавоб берадиган моддий-маиший шароитлар яратиш;

мунтазам равишда дезинфекция ва бошқа санитария-гигиена тадбирлари ўтказилишини таъминлаш;

маъмурий қамоққа олинган шахсларни белгиланган нормалар бўйича озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш;

маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш вақтида уларнинг орасида беморлар ва тиббий ёрдамга муҳтож бўлган шахсларни аниқлаш мақсадида бирламчи тиббий кўрикни амалга ошириш;

маъмурий қамоққа олинган шахсларга тиббий хизмат кўрсатиш ҳамда тиббий даволанишга муҳтож бўлган шахсларни соғлиқни сақлаш органлари билан ҳамкорликда ўрнатилган тартибда тиббий муассасаларга жойлаштириш;

г) маъмурий қамоққа олинган шахсларни сақлаш харажатларини ундириш ва уларни меҳнатга жалб этиш юзасидан маҳаллий

давлат ҳокимияти органлари билан ўзаро ҳамкорликни ташкил этиш бўйича:

тегишли давлат органлари ва ташкилотлари билан ҳамкорликда маъмурий қамоққа олинган шахслардан махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ундириш чораларини кўриш;

туман (шаҳар) ҳокимликлари билан ҳамкорликда маъмурий қамоққа олинган шахсларни фойдали ижтимоий меҳнатга жалб этиш чораларини кўриш;

меҳнатга жалб қилинган маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳақ олишлари ва меҳнатининг муҳофаза қилинишини таъминлаш;

меҳнатга жалб этилган маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг доимий назоратда бўлишини ташкил этиш.

Махсус қабулхонанинг ҳуқуқлари, мажбуриятлари ва жавобгарлиги

Махсус қабулхона ўзига юклатилган вазифа ва функцияларни бажаришда қуйидаги ҳуқуқларга эга:

махсус қабулхонада жиноятлар ва бошқа ҳуқуқбузарликлар содир этилишининг, ички тартиб-қоидалари бузилишининг олдини олиш ҳамда маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг хулқ-атвори тўғрисида зарур ахборот олиш учун назорат ва текширувнинг аудиовизуал, электрон воситалари ва бошқа техник воситаларини қўллаш;

маъмурий қамоққа олинган шахслардан сақлаш, тарқатиш, истеъмол қилиш ва фойдаланиш тақиқланган ҳужжатларни, пул маблағларини, қимматбаҳо буюмларни, нарсаларни ҳамда бошқа ашёларни олиб қўйиш;

махсус қабулхонанинг ички тартиб-қоидаларига риоя этаётган ва меҳнатга виждонан муносабатда бўлаётган маъмурий қамоққа олинган шахсларга нисбатан рағбатлантириш (ташаккур эълон қилиш, Ўзбекистон Республикаси ҳудуди бўйича телефон орқали лимитланган бир марталик қўшимча сўзлашув ҳуқуқини бериш, ҳар кунги сайр вақтини уч соатгача узайтириш) ҳамда қонун талаблари ва ички тартиб-қоидаларининг бузилишига йўл қўйган шахсларга нисбатан интизомий жазо (огоҳлантириш, телефон орқали навбатдаги сўзлашув ҳуқуқидан маҳрум қилиш, ҳақ тўланмайдиган жисмоний ишларга навбатдан ташқари жалб этиш) чораларини қўллаш;

маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ёзма розилиги билан уларни ҳақ тўланадиган меҳнатга, шунингдек махсус қабулхона хоналарида санитария-гигиена, маиший шароитларни яхшилаш, ички ишлар органи ёки махсус қабулхона ҳудудини ободонлаштириш билан боғлиқ ҳақ тўланмайдиган жисмоний ишларга жалб этиш.

Махсус қабулхона қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

Махсус қабулхона куйидаги мажбуриятларга эга:

маъмурий қамоққа олиш тўғрисидаги қарорнинг ижро этилишини ташкил этиши;

маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш ҳамда уларнинг хавфсизлигини таъминлаш бўйича ўз ваколатлари доирасида зарур чоралар кўриш;

махсус қабулхона иш фаолияти ҳақида зарур маълумотларни тайёрлаш ва бевосита Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси ва вилоятлар ички ишлар бошқармаларига тақдим этиш.

Махсус қабулхона қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

Махсус қабулхона ўз зиммасига юклатилган вазифа ва функцияларнинг самарали бажарилиши учун жавобгардир.

Махсус қабулхона фаолиятини ташкил этиш

Махсус қабулхонага раҳбарликни бевосита Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси, вилоятлар ички ишлар бошқармалари томонидан тайинланадиган бошлиқ амалга оширади.

Махсус қабулхона бошлиғи ўз ваколатлари доирасида:

а) махсус қабулхона ваколоти доирасига кирувчи масалалар бўйича қарорлар қабул қилади ва махсус қабулхонага юкланган вазифаларнинг бажарилиши учун шахсан жавоб беради;

б) махсус қабулхона фаолиятида қонунийликни таъминлаш чораларини кўради, ходимларнинг касбий тайёргарлиги ва интизоми, хизмат фаолияти юзасидан назоратни амалга оширади;

в) махсус қабулхонанинг кун тартибини тасдиқлайди ва ходимлар ўртасида вазифаларни тақсимлайди;

г) маъмурий қамоққа олинган шахсларни рағбатлантириш, шунингдек интизомий жазо чоралари қўллаш тўғрисида буйруқлар чиқаради ва уларга эълон қилади;

д) махсус қабулхонанинг барча ходимлари учун мажбурий бўлган буйруқлар ва кўрсатмалар беради;

е) қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

Махсус қабулхоналар фаолияти устидан назорат бевосита Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси, вилоятлар ички ишлар бошқармаларининг Патруль-пост хизмати ва жамоат тартибини сақлаш хизматлари томонидан амалга оширилади.

Махсус қабулхоналарда қонунларга риоя этилиши устидан назорат Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори ва унга бўйсунувчи прокурорлар томонидан амалга оширилади.

Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

3-боб. МАЪМУРИЙ ҚАМОҚҚА ОЛИНГАН ШАХСЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ВА САҚЛАШ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН МАХСУС ҚАБУЛХОНАЛАРНИНГ ИЧКИ ТАРТИБ- ҚОИДАЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирининг 2018 йил 14 августдаги 220-сон буйруғи билан «Маъмурий қамокқа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарнинг ички тартиб-қоидалари» тасдиқланган бўлиб, ушбу қоидалар маъмурий қамокқа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарнинг (бундан буён матнда махсус қабулхона деб юритилади) ички тартиб-қоидаларини белгилайди.

Махсус қабулхонанинг кун тартиби махсус қабулхоналар томонидан қоидаларда белгиланган намунавий кун тартибига (1-илова) асосан ишлаб чиқилади ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси ва вилоятлар ички ишлар бошқармаларининг (бундан буён матнда ИИВ-ИИББ-ИИБ деб юритилади) Патруль-пост хизмати ва жамоат тартибини сақлаш бошқармалари (бундан буён матнда ППХваЖТСБ деб юритилади) бошлиқлари томонидан тасдиқланади.

Махсус қабулхонада маъмурий қамокқа олинган шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари рўёбга чиқарилишини, мажбуриятлари бажарилишини, уларнинг ажратиб қўйилишини, алоҳида-алоҳида жойлаштирилишини, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг «Маъмурий қамокни ўташ тартиби тўғрисида»ги қонунда назарда тутилган бошқа вазифалар бажарилишини таъминлайдиган режим ўрнатилади.

Махсус қабулхонада режимни ташкил этиш ва таъминлаш махсус қабулхона маъмурияти ва ходимлари зиммасига юклатилади.

Махсус қабулхонада маъмурий қамокқа олинган шахслар Ўзбекистон Республикасининг «Маъмурий қамокни ўташ тартиби тўғрисида»ги қонунида белгиланган мажбуриятлар ҳамда қоидаларда белгиланган хулқ-атвор қоидаларини бажаради (2-илова).

Махсус қабулхона ҳудудига кириш ва ундан чиқиш

Шахсларнинг махсус қабулхона ҳудудига кириши ва ундан чиқиши уларнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжати ҳамда махсус

қабулхона бошлиғи рухсатига асосан бериладиган бир марталик рухсатнома асосида амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбир-корлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакили ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) махсус қабулхонага монеликсиз кириш ҳуқуқига эга. Бунда махсус қабулхона маъмурияти томонидан вакилнинг хавфсизлиги таъминланади.

Жиноят-ижроия кодексининг 18-моддасида назарда тутилган субъектлар махсус қабулхонага кириш ҳуқуқига эга. Мазкур шахсларнинг махсус қабулхонага кириш тартиби қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

Қуйидаги шахслар махсус қабулхонага хизмат гувоҳномасини кўрсатган ҳолда кириш ҳуқуқига эга:

а) Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг депутатлари ва Сенатининг аъзолари;

б) Ўзбекистон Республикаси судьялари;

в) Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори, унинг ўринбосарлари, Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳар, вилоятлар прокурорлари ҳамда уларга тенглаштирилган прокурорлар ва уларнинг ўринбосарлари;

г) Ўзбекистон Республикасининг Ички ишлар вазири ва унинг ўринбосарлари;

д) Ўзбекистон Республикасининг Ички ишлар вазирлиги марказий аппаратининг бош бошқарма ва бошқарма бошлиқлари, уларнинг ўринбосарлари ҳамда тегишли бўлим (бўлинма) ходимлари;

е) тегишли ички ишлар бошқармалари бошлиқлари ва уларнинг ўринбосарлари;

ж) Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бошқармаси ва унинг ҳудудий бўлимларининг масъул ходимлари,

з) махсус қабулхона ходимлари ҳамда махсус қабулхонада меҳнат шартномаси асосида ишловчи ишчи ва хизматчилар.

Назорат қилувчи прокурор муассасага монеликсиз ва исталган вақтда киришга, ҳамма камералар билан танишишга ҳамда махсус қабулхонада сақланаётган шахслар билан суҳбатлашишга ҳақли.

Маъмурий қамоққа олинган шахс адвокат олган тақдирда махсус қабулхона маъмурияти адвокатнинг махсус қабулхона

худудига иш вақти давомида монеликсиз иш юритувидаги ҳужжат юзасидан киришини таъминлайди.

Махсус қабулхона худудига киришда ва ундан чиқишда шахсларнинг ашёлари, кийим-бошлари ва пойабзаллари кўздан кечирилади, шунингдек кираётган ҳамда чиқиб кетаётган транспорт воситалари кўздан кечирилади, қоидаларда тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари олиб қўйилади (*3-илова*).

Махсус қабулхона худудига киришда адвокатларнинг, махсус қабулхонани назорат қилувчи ва текширувчи мансабдор шахсларнинг ашёлари, кийим-бошлари ва пойабзаллари кўздан кечирилмайди. Мазкур шахслар келганда, ўқотар қурол ҳамда бошқа тақиқланган ашёларни махсус қабулхонанинг навбатчилик қисмига топшириши шарт.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва камераларга жойлаштириш

Махсус қабулхонага маъмурий қамоққа олинган шахслар қўйидаги ҳужжатлар асосида қабул қилинади:

– туман (шаҳар) маъмурий судининг қарори, фавқулодда ҳолат режими шароитларида эса, шунингдек ҳарбий комендантнинг ёки ички ишлар органи бошлиғининг қарори;

– маъмурий қамоққа олинган шахснинг шахсини тасдиқловчи ҳужжати.

Махсус қабулхонага олиб келинган шахслар махсус қабулхона навбатчиси томонидан сутка давомида қабул қилинади.

Махсус қабулхона навбатчиси томонидан маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш вақтида уларни қабул қилиш учун асос бўладиган ҳужжатлар текшириб кўрилади, турли ноаниқликларнинг олдини олиш мақсадида маъмурий қамоққа олинган шахсларга саволлар берилиб, уларнинг берган жавобларини махсус қабулхонага қабул қилиш учун асос бўладиган ҳужжатларда кўрсатилган маълумотлар ҳамда шахсини тасдиқловчи ҳужжатлари билан солиштирилади ва ушбу маълумотлар махсус қабулхонага қабул қилинган шахсларни рўйхатдан ўтказиш журнаliga қайд этилади.

Қонун талаблари бузилган ҳолда расмийлаштирилган ҳужжатлар асосида олиб келинган шахслар махсус қабулхонага қабул қилинмайди.

Махсус қабулхонада маъмурий қамоққа олинган шахслар ўз ҳуқуқлари, эркинликлари ва мажбуриятлари ҳамда махсус қабул-

хонадаги режим тўғрисида хабардор қилинади. Бундай маълумотлар ҳар бир камера деворларига осиб қўйилади.

Махсус қабулхона маъмурияти маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага жойлаштирилган пайдан бошлаб унга телефон орқали адвокатга, қариндошларига ёхуд бошқа шахсларга маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага жойлаштирилганлиги тўғрисида қўнғироқ қилиш ёки хабар қилиш ҳуқуқини бериши ва маъмурий қамоққа олинган шахс бу ҳуқуқидан фойдаланганлигини тасдиқлаб махсус қабулхонага қабул қилинган шахсларни рўйхатдан ўтказиш журналига имзоси билан тасдиқлаши шарт.

Агар махсус қабулхонага жойлаштирилган шахс чет эл фуқароси бўлса, унинг махсус қабулхонага жойлаштирилганлиги тўғрисидаги ёзма билдириш **йигирма тўрт соатдан** кечиктирмай махсус қабулхона масъул ходимлари томонидан почта орқали Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигига юборилади.

Бошқа шахслардан ажратиб қўйиш талаб қилинадиган беморларни аниқлаш мақсадида махсус қабулхонага олиб келинган шахслар дастлабки тиббий кўрик ва санитария ишловидан ўтказилади.

Тиббиёт ходимлари томонидан чиқарилган хулосага кўра стационар шароитда даволанишга муҳтож бўлган шахслар махсус қабулхонага қабул қилинмайди.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни камераларда алоҳида-алоҳида жойлаштириш уларнинг шахси ва психологик жиҳатдан мослиги ҳисобга олинган ҳолда амалга оширилади. Чекувчилар чекмайдиганлардан алоҳида жойлаштирилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни жойлаштириш чоғида эркакларнинг аёллардан алоҳида жойлаштирилиши таъминланиши шарт.

Ўта хавфли, юқумли ёки паразитар касалликлар билан касалланган шахслар карантин учун ажратилган камераларга жойлаштирилади. Карантин муддати тиббий кўрсаткичларга мувофиқ белгиланади.

Руҳий бузилишлари мавжуд бўлган шахслар, жумладан махсус қабулхона ходимларига ва махсус қабулхонада сақланаётган бошқа шахсларга тажовуз қилишга мойил бўлган шахслар камераларга тиббиёт ходимининг тавсиясига кўра жойлаштирилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхонанинг умумий камераларида сақланади.

Махсус қабулхонанинг бир кишилик камераларига жойлаштиришга:

– қоидаларда назарда тутилган алоҳида-алоҳида жойлаштириш талабларига риоя этилишини таъминлашнинг бошқа имконияти мавжуд бўлмаганда;

– маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг шахсий хавфсизлигини таъминлашни кўзлаб;

– маъмурий қамоққа олинган шахсларни, агар кундузи умумий камерада сақланаётган бўлса, тунги вақтда бир кишилик камерага жойлаштириш зарур бўлганда йўл қўйилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан махсус қабулхонанинг бошқа камераларда ёки ўзга хоналарда сақланаётган шахслар билан сўзлашишига, уларга бирон-бир нарса беришига ҳамда улар билан ёзишмалар олиб боришига йўл қўйилмайди.

Ажратиб қўйишни таъминлашга доир талабларга махсус қабулхона ҳудуди ва йўлагиди, сайр қилиш вақтида, санитар ишлов вақтида ва бошқа ҳолларда ҳам риоя этилиши керак.

Махсус қабулхонада шахсларни шахсий кўрикдан ўтказиш, уларнинг бармоқ изларини рўйхатга олиш, ушбу шахсларни фотосуратга олиш, ашёлари ва озиқ-овқат маҳсулотларини кўздан кечириш

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхонада шахсий кўрикдан ўтказилади, уларнинг бармоқ излари ҳамда фотосурати олинади. Улар жойлаштирилган хоналар кўрикдан ўтказилади, уларнинг ёнидаги ашёлари ҳамда номига келган почта жўнатмалари ва йўқловлар эса кўздан кечирилади.

Махсус қабулхонага бир гуруҳ маъмурий қамоққа олинган шахслар келтирилган вақтда, улар икки соатдан ошмаган муддат ичида шахсий кўрикдан ўтказилиши шарт.

Шахсий кўрик тўлиқ ёки тўлиқсиз шаклда ўтказилиши мумкин.

Тўлиқ шахсий кўрик маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага олиб келинганда ва олиб кетилаётганда ўтказилади.

Тўлиқ шахсий кўрик ўтказишда шахс тўлиқ ечинтирилиб, унинг бадани, кийим-боши, пойабзали, махсус қабулхона тиббиёт ходими назорати остида протезлари, пластр ёпиштирилган, гипсли ва бошқа боғланган жойлари бирма-бир синчиклаб текширилади. Кийим-боши орасида тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларининг мавжудлиги аниқланган тақдирда, кийим-бошининг чоки сўкилади, пойабзалида мавжуд супинатор ва темир нағал эса, ажратиб олинади.

Тўлиқсиз шахсий кўрик кўйидаги ҳолларда ўтказилади:

– маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхона тиббиёт хонасига, сайрга, бармоқ изларини олиш ёки фотосуратга олишга олиб чиқиладиганда, шунингдек қайтариб олиб кириладиганда;

– ҳимоячи, қонуний вакил, қариндошлари ва бошқа шахслар билан учрашувга олиб чиқиладиганда, шунингдек қайтариб олиб кириладиганда;

– бошқа камерага ўтказиладиганда.

Тўлиқсиз шахсий кўрик ўтказишда шахс ечинтирилмасдан кўздан кечирилади, унинг кийим-боши, пойабзали пайпаслаб текширилади. Шахсда тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари мавжудлиги аниқланган тақдирда, тўлиқ шахсий кўриқдан ўтказилади.

Шахсий кўрик махсус қабулхонанинг кўрик қилинадиган шахс билан бир жинсда бўлган ходимлари томонидан амалга оширилади.

Махсус қабулхоналарда маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг бармоқ излари уч нусхада олинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг бармоқ изларини олиш учун типографик бўёқ ёки бармоқ изларини олишга мўлжалланган махсус воситалардан фойдаланилади.

Бармоқ изларини олиш икки усулда амалга оширилиши мумкин:

биринчи усулда қора рангдаги бўёқ текис юзага (шиша, пластик, металл) бир текис қилиб сурилади, валик билан ёйилади (тирноқ фалангалари етарлича бўйлиши ҳамда босиладиганда папилляр нақшлари тикилиб қолмаслиги учун қатлам жуда юпқа ва жуда қалин бўлиб кетмаслиги керак) ва маъмурий қамоққа олинган шахснинг ўнг қўли катта бармоғидан бошлаб ҳар бир бармоқнинг тирноқ фалангаси енгил эзилиб, айланма ҳаракат билан аввал бўялган юза бўйлаб бир бурчакдан бошқасига қараб босилади ва шу тартибда дактилокарта қоғозига туширилади ҳамда унинг махсус ажратилган жойларига назорат излари ва орқа томонига кафт излари босилади;

иккинчи усулда бўёқ қўл бармоғининг ўзига валик билан сурилади ва биринчи усулдаги каби дактилокарта қоғозига босилади.

Ҳар икки усулда бармоқ излари олинганда ҳам дактилокарта қоғозига бармоқларнинг излари (папилляр чизиқлар) тўлиқ кўриниб туриши, папиллярлар ораси типографик бўёқ билан тўлмаган, бўёқ ёйилиб кетмаган ва папилляр нақшларнинг барча қисмлари тасвири тушган бўлиши керак.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг тирноқ фалангаси ёки қўл бармоғи йўқ бўлса, дактилокарта қоғозидagi шу бармоқ графасида бу тўғрида изоҳ қолдирилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни фотосуратга олиш қуйидаги тартибда амалга оширилади:

– маъмурий қамоққа олинган шахс кўзойнаксиз ва бош кийимсиз ҳолатда оқ ёки оч кўк рангли девор олдига турғизилади;

– боши вертикал, кўзлари очиқ, сочи қулоқлари кўриниб турадиган қилиб таралган ҳолатда иккита кўкрак қисмигача бўлган фотосуратлари тайёрланади (олд ва ўнг тарафлар);

– фотосуратлар бир хил ўлчамда, олд томондан суратга олинганда фотоаппарат суратга тушириляётган шахсдан бир ярим метр масофадан кам бўлмаган узокликда ва фотоаппарат объективи кўзлар тенглигида ўрнатилган бўлиши керак.

Қуйидаги ҳолларда маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ашёлари ва озиқ-овқат маҳсулотлари улар иштирокида кўздан кечирилади:

– махсус қабулхонага олиб келинганда ёки олиб чиқилаётганда;

– бошқа камерага ўтказилаётганда.

Зарур ҳолларда, махсус қабулхона бошлиғининг кўрсатмасига кўра, маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ашёлари ва озиқ-овқат маҳсулотлари уларнинг йўқлигида ҳам махсус қабулхона ходимлари томонидан камера бўйича навбатчи иштирокида кўздан кечирилади.

Махсус қабулхонага олиб келинган ва сақланаётган маъмурий қамоққа олинган шахсларда тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларининг борлиги аниқланганда, бу ҳақда далолатнома тузилади.

Шахсий кўрик қилиш ҳамда ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини кўздан кечириш натижалари баённома билан расмийлаштирилади (*4-илова*).

Мазкур баённома шахсий кўрик қилган ҳамда кўздан кечиришни ўтказган махсус қабулхона ходим(лар)и ва шахсий кўрик қилинган ҳамда кўздан кечирилган шахс томонидан имзоланади. Шахс баённомада ўз эътирозларини кўрсатишга ҳақли.

Маъмурий қамоққа олинган шахс баённомани имзолашдан бош тортган тақдирда, бу ҳақда баённомага ёзиб қўйилади.

Шахсий кўрик қилиш ҳамда ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини кўздан кечиришда маъмурий қамоққа олинган шахс томонидан махсус қабулхона ходимларига фаол қаршилик кўрсатилган

ҳолларда, унга нисбатан Ўзбекистон Республикасининг «Ички ишлар органлари тўғрисида»ги қонуни талаблари асосида жисмоний куч ишлатиш ва махсус воситалар қўлланилиши мумкин.

Махсус қабулхона ходимлари томонидан тузилган баённома, далолатнома, маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг фотосуратлари ва бармоқ излари туширилган дактилокарта қоғозларининг бир нусхаси уларнинг шахсий ҳужжатлар йиғмажилдига қўшиб қўйилади.

Дактилокарта қоғозининг иккинчи ва учинчи нусхалари тегиш-лича ИИВ-ИИББ-ИИБларнинг Тезкор-маълумотлар бошқарма (бўлим)лари ва Эксперт-криминалистика бўлимлари (маркази)га юборилади.

Тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини олиб қўйиш

Тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари махсус қабулхона бошлиғининг қарорига асосан олиб қўйилади (*5-илова*).

Олиб қўйилган ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёлар махсус қабулхона навбатчилик қисмига сақлаш учун топширилади ва бу ҳақида уларнинг тавсифлари ва идентификация рақамлари санаб ўтилган ҳолда икки нусхада далолатнома тузилади. Далолатноманинг бир нусхаси маъмурий қамоққа олинган шахсга берилади, иккинчи нусхаси унинг шахсий ҳужжатлар йиғма жилдига қўшиб қўйилади. Олиб қўйилган ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёлар махсус қабулхонанинг навбатчилик қисмидаги сейфда сақланади.

Олиб қўйилган ва истеъмолга яроқсиз бўлиб қолган тақиқланган озиқ-овқат маҳсулотлари махсус қабулхона бошлиғининг асослан-тирилган қарорига кўра йўқ қилиб ташланиб, бу ҳақда далолатнома тузилади (*6-илова*).

Муомаладан чиқарилмаган нарсалар маъмурий қамоққа олинган шахснинг аризаси ва махсус қабулхона бошлиғининг розилигига кўра унинг қариндошлари ёки бошқа шахсларга бериб юборилиши мумкин.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг ёнидан муомалада бўлиши тақиқланган ёки чекланган нарсалар аниқланганда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда олиб қўйилади ҳамда уларни сақлаш, топшириш ёки йўқ қилиш, шунингдек, ушбу ашёларни сақлаган шахсларга нисбатан белгиланган тартибда жавобгарлик

масалаларини ҳал этиш учун зудлик билан тегишли туман (шаҳар) ички ишлар бошқармаси (бўлими)га хабар берилади.

Санитария ишловидан ўтказиш чоғида маъмурий қамоққа олинган шахсларни назорат қилиш маъмурий қамоққа олинган шахслар билан бир жинсда бўлган махсус қабулхона ходимлари томонидан амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхонадан озод этилган вақтида улардан олиб қўйилган нарсалар ва ашёлар ўзларига қайтариб берилади ва бу ҳақда тилхат олинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг моддий-маиший таъминоти

Махсус қабулхонада маъмурий қамоққа олинган шахсларга санитария қоидалари, нормалари, гигиена нормативлари талабларига ва ёнғин хавфсизлиги қоидаларига жавоб берадиган моддий-маиший шароитлар яратилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар сақланадиган камералар вентиляция жиҳозларига ҳамда иситиш тизимига, шунингдек кўзга зиён етказмайдиган ҳолда ўқиш ёки ёзиш учун етарли табиий ва сунъий ёруғликка эга бўлиши керак. Камераларнинг деразалари сунъий вентиляция тизими мавжудлигидан қатъи назар, тоза ҳаво киришини таъминлаши лозим.

Камераларда бир кишига тўғри келадиган яшаш майдонининг нормаси **икки ярим квадрат метрдан, аёллар учун эса уч квадрат метрдан** кам бўлмаган ўлчамда белгиланади.

Маъмурий қамоққа олинган, юқумли касалликларга чалинган беморлар сақланадиган камераларда бир кишига тўғри келадиган майдон тўрт квадрат метрдан кам бўлмаслиги керак.

Маъмурий қамоқда яшаш нормаси белгиланган тартибда тасдиқланган санитария-гигиена ва қурилиш нормалари ва қоидаларига мувофиқ бўлиши керак.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга алоҳида ётоқ жойи, кўрпа-тўшак (кўрпа, ёстиқ, иккита чойшаб ва ёстиқ жилди), идиш-товоқ ҳамда овқатланиш анжомлари (коса (миска), кружка ва қошиқ) берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар ўзининг кийим-боши, пойабзали ва шахсий гигиена воситаларидан фойдаланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсда зарур воситалар мавжуд бўлмаган тақдирда, ушбу шахснинг илтимосига кўра, унга шахсий

гигиена воситалари (совун, тиш пастаси ёки кукуни), соқол оладиган асбоб ёки шахсий гигиена воситалари (аёллар учун) ҳам берилади.

Махсус қабулхонада маъмурий қамоққа олинган шахслар сақланадиган камералар радиоэшиттириш воситалари билан жиҳозланади.

Камераларга ва уларда сақланиши мўлжалланган шахслар сонини ҳисобга олган ҳолда қуйидаги жиҳозлар ўрнатилади:

- а) бир қаватли ёки икки қаватли каравотлар;
- б) стол ва стул (ўриндик);
- в) озиқ-овқат маҳсулотларини сақлашга мўлжалланган жиҳозлар;
- г) кийим-бош учун илгич;
- д) радиоэшиттириш воситаси;
- е) ахлат қутиси;
- ж) сунъий шамоллатиш тизими (вентиляция);
- з) санитария тармоғи (полга ўрнатилган унитаз ва бет-қўл ювгич);
- и) иситиш тизими.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг чўмилиб-ювиниши, чойшаб ва ёстиқ жилдларини алмаштириш етти кунда камида бир марта амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга махсус қабулхонада йигирма дақиқа давомида чўмилиб-ювиниш имконияти ҳамда ҳаммомнинг махсус жиҳозланган хонасида уларга бир марталик ёки электр устара ёрдамида соч-соқол олишига рухсат берилади.

Махсус қабулхонада маъмурий қамоққа олинган шахслар улар организмнинг нормал яшаши учун етарли бўлган овқат билан таъминланади.

Махсус қабулхонада маъмурий қамоққа олинган шахслар ҳар куни эҳтиёжга қараб қайнатилган ичимлик суви билан таъминланади.

Махсус қабулхонада маъмурий қамоққа олинган шахслар тасарруфида қоғоз ва канцелярия ашёлари бўлиши ҳуқуқига эга. Маъмурий қамоққа олинган шахсларга уларнинг илтимосига кўра, аризалар, таклифлар ва шикоятларини ёзиши учун қоғоз ва шарикли ручка берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг тиббий-санитария таъминоти

Махсус қабулхонада даволаш-профилактика ва санитария, эпидемияга қарши ишлар қонун ҳужжатларига мувофиқ ташкил этилади ҳамда ўтказилади. Махсус қабулхона маъмурияти маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг соғлиғини сақлашни таъминлайдиган санитария-гигиена талабларини бажариши шарт.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга тиббий хизмат кўрсатиш махсус қабулхонанинг тиббиёт ходимлари томонидан амалга оширилади.

Махсус қабулхонага янги келган шахслар кечиктириб бўлмайдиган тиббий ёрдам кўрсатилиши зарур бўлган беморларни ва тиббий ёрдамга муҳтож бўлган шахсларни аниқлаш мақсадида махсус қабулхонанинг тиббиёт ходимлари томонидан амалга ошириладиган бирламчи тиббий кўрикдан ўтадилар.

Махсус қабулхонага олиб келинган маъмурий қамоққа олинган шахслар улар олиб келинган кундан бошлаб икки кун ичида ўрнатилган тартибда давлат соғлиқни сақлаш тизимининг тиббий муассасаларида мажбурий рентгенофлюорографик (рентгенофлюорографик текширувга оид маълумотлар бўлмаганда) текширувидан ўтказилади. Олинган тиббий кўрик натижалари уларнинг тиббий картасига ёзиб қўйилади.

Махсус қабулхоналарда маъмурий қамоққа олинган шахсларда тан жароҳатлари аниқланганда улар махсус қабулхонанинг тиббиёт ходимлари томонидан кечиктирмасдан тиббий текширувдан ўтказилади. Тиббий текширув натижалари тўғрисида дарҳол прокурорга хабар қилинади.

Махсус қабулхонада сақланаётган шахслар ҳар куни камераларни кўздан кечириш вақтида махсус қабулхона тиббиёт ходимларига, кечиктириб бўлмайдиган ҳолларда эса, махсус қабулхонанинг исталган ходимига тиббий хизмат кўрсатилишини сўраб мурожаат қилишлари мумкин. Мурожаат қилганларга зарур тиббий хизмат кўрсатилиши шарт.

Махсус қабулхонада сақланаётган шахсларга амбулатор тиббий хизмат камераларда ёки махсус қабулхонанинг махсус жиҳозланган тиббиёт хоналарида кўрсатилади. Махсус қабулхона тиббиёт ходими ҳар куни камераларни эрталабки кўздан кечириш вақтида, биринчи навбатда, амбулатор тиббий хизмат кўрсатилаётган шахсларни тиббий кўрикдан ўтказади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар тиббий кўрсатмалар бўйича ўзларига зарур бўлган дори воситалари ва препаратларидан махсус қабулхона тиббиёт ходимининг рухсати билан фойдаланишга ҳақли.

Дори воситалари махсус қабулхона тиббиёт ходимининг кўрсатмаси бўйича беморнинг тиббий картасига ёзилган кўрсаткичларга мувофиқ берилади. Беморнинг хоҳишига кўра, шу жумладан бошқа тиббиёт муассасаларининг тиббиёт ходимлари томонидан тайинланган дори воситалари унинг қариндошлари ёки бошқа

шахслар томонидан олиб келинган тақдирда махсус қабулхона тиббиёт ходимининг розилиги билан олиниши мумкин.

Шифокорнинг ёзма хулосасига кўра махсус қабулхонада сақланаётган шахсларга тавсия этиладиган дори воситаларининг миқдори чекланмайди.

Дори воситаларининг истеъмол қилиниши махсус қабулхона тиббиёт ходими назоратида амалга оширилади. Даволаниши узлуксиз давом этадиган (юррак мускулларининг сиқилиши (стенокардия), беморнинг тинчланишига боғлиқ бўлган қон-томир, артериал қон босимининг кўтарилиши билан кечадиган гипертоник касалликлар, қандли диабет, тутқаноқ ва бошқа шу каби касалликларга чалинган) беморларга махсус қабулхона тиббиёт ходими томонидан тайинланган дори воситалари бериб қўйилиши мумкин, бундан таркибида гиёҳвандлик воситалари, уларнинг аналоглари ёки психотроп моддалар бўлган, шунингдек кучли таъсир этувчи ва бошқа шу каби дори воситалари мустасно.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга махсус қабулхоналарда тиббий хизмат кўрсатиш ўрнатилган тартибда Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Махсус қабулхона тиббиёт ходимининг хулосасига кўра стационар шароитларда ёрдам кўрсатилишига муҳтож бўлган шахслар ўрнатилган тартибда давлат соғлиқни сақлаш муассасаларига юборилади. Бунда уларни кўриқлаш ва хулқ-атворини назорат қилиш таъминланади. Маъмурий қамоққа олинган шахсларга стационар шароитларда тиббий ёрдам кўрсатилган тақдирда уларнинг қариндошлари ёки маъмурий қамоққа олинган шахс томонидан кўрсатилган бошқа шахслар бу ҳақда дарҳол хабардор қилинади.

Давлат томонидан кафолатланган тиббий ёрдам ҳажмидан ташқари тиббий ва бошқа ёрдамлар харажатлари белгиланган тартибда маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан тўланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга стационар шароитларда тиббий ёрдам кўрсатилган вақт маъмурий қамоқ муддатига киригилади.

Махсус қабулхона маъмурияти, ходимлари ва тиббиёт ходимлари мунтазам равишда дезинфекция ва бошқа санитария-гигиена тадбирлари ўтказилишини таъминлаши шарт.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларда ўта хавфли, юқумли ёки паразитар касалликлар мавжудлиги аниқланган тақдирда зудлик билан эпидемияга қарши чора-тадбирлар ва даволаш-профилактика ишлари амалга оширилади.

Эпидемияга қарши курашиш мақсадида ўн кунда камида бир маротаба махсус қабулхона камералари, овқат тарқатиш хоналари ҳамда омборхона ва бошқа хоналари белгиланган тартибда кимёвий препаратлар ёрдамида зараркунандаларни йўқотиш учун профилактик дезинфекция, дезинсекция ва дератизация қилинади.

Махсус қабулхонани тайёр овқат билан таъминловчи ошхоналар умумий овқатланиш корхоналарига қўйиладиган санитария қоидалари ва меъёрлари талабларига жавоб бериши керак.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ва тайёр овқат сифатини махсус қабулхона навбатчиси ва тиббиёт ходими текширади ҳамда бу ҳақда махсус журналга қайд қилади. Тегишли ҳужжатлари бўлмаган, яроқлилиқ муддати тугаган, бузилиш аломатлари бўлган озиқ-овқат маҳсулотларининг қабул қилинишига йўл қўйилмайди.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг овқат ейишдан бош тортганлиги факти аниқланганда, махсус қабулхона навбатчиси дарҳол прокурорни бу ҳақда хабардор қилиши шарт.

Овқат ейишдан бош тортаётган шахс махсус қабулхона тиббиёт ходимининг кузатуви остида бўлади.

Овқат ейишдан бош тортаётган шахснинг соғлиғини сақлаб туришга қаратилган мажбурий тусдаги чоралар (сунъий ва мажбурий овқатлантириш) агар унинг ҳаёти ёхуд соғлиғига хавф туғилса, шифокорнинг ёзма хулосаси асосида ҳамда тиббиёт ходими иштирокида амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсаларни сотиб олиш. Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхонада сақланиш даврида бир маротаба ўзи билан сақлаш тақиқланмаган озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсаларни сотиб олиш ҳуқуқига эга.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсаларни сотиб олишни хоҳловчилар махсус қабулхона бошлиғи номига ариза билан мурожаат қилади (*7-илова*).

Махсус қабулхона бошлиғи махсус қабулхонага қабул қилишда шахслардан олиб қўйилган ва навбатчилик қисмида сақланаётган пул маблағлари ҳисобидан махсус қабулхонада сақланаётган шахсларнинг қариндошлари ёки бошқа шахслар орқали озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсаларни сотиб олишлари учун шароит яратиб беради.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан почта жўнатмаларини ва йўқловларни олиш ҳамда жўнатиш

Маъмурий қамоққа олинган шахслар почта жўнатмалари ва йўқловларни олиш ва жўнатиш ҳуқуқига эга.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхонада сақланган даврида оғирлиги почта алоқаси хизматлари кўрсатиш қоидаларида белгиланган нормалардан ошмайдиган битта посилка ёки бандероль, шунингдек умумий оғирлиги ўн икки килограммгача бўлган озиқ-овқат маҳсулотларидан иборат иккита йўқлов олишига рухсат этилади.

Одамлар ҳаёти ва соғлиғи учун хавф туғдирадиган ёки жиноят қуроли сифатида ёхуд махсус қабулхонада сақлаш мақсадларига тўсқинлик қилиш учун фойдаланилиши мумкин бўлган озиқ-овқат маҳсулотлари, нарсалар ва моддаларни махсус қабулхонада сақланаётган шахсларга бериш тақиқланади.

Почта жўнатмалари ва йўқловларни қабул қилиш махсус қабулхонанинг махсус жиҳозланган хонасида амалга оширилади.

Почта жўнатмалари ва йўқловларни қабул қилиш вақти, тартиби ва уларнинг сони ҳамда миқдорини белгиловчи ҳужжатлардан кўчирмалар махсус қабулхонага келган шахсларга кўринадиган жойга осиб қўйилади.

Йўқлов олиб келган шахс икки нусхада ариза тўлдиради (8-илова). Аризалар ва йўқлов уни олиб келган шахснинг шахсини тасдиқловчи ҳужжати билан бирга махсус қабулхона навбатчисига тақдим этилади.

Йўқловдаги нон ва гўшт маҳсулотлари, шунингдек пишлоқ ва тузланган балиқ бўлақларга ажратилиб текширилади, суюқ маҳсулотлар махсус қабулхонанинг идишига қўйилади, консервалар очилиб, бошқа идишга солинади, тамаки, шакар ва шу кабилар махсус элақдан ўтказилади, конфетлар ўрамсиз қабул қилинади, тамаки маҳсулотлари қутисидан чиқарилган ҳолда кўздан кечирилади. Ёзишмаларни ҳамда тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини яшириш мумкин бўлган бошқа барча маҳсулотлар ҳам шу тартибда текширилади. Зарур ҳолларда, текширув жараёнида техник воситалардан фойдаланилади.

Текширув йўқловни олиб келган шахс иштирокида амалга оширилади.

Махсус қабулхона ходими йўқлов олиб келган шахсга унинг шахсини тасдиқловчи ҳужжати ва аризасининг бир нусхасини

йўқловни қабул қилганлиги тўғрисида имзо қўйиб қайтариб беради ҳамда йўқловнинг оғирлигини махсус журналга қайд этади. Аризанинг иккинчи нусхасига махсус қабулхонада сақланаётган шахс йўқловни олганлиги тўғрисида имзо қўйганидан сўнг, йўқлов унга берилади ва аризанинг ушбу нусхаси унинг шахсий хужжатлар йиғма жилдига қўшиб қўйилади. Маъмурий қамоққа олинган шахс аризага йўқловни олганлиги тўғрисида имзо қўйишдан бош тортса, бу ҳақда аризанинг ушбу нусхасига ёзиб қўйилади ва далолатнома тузилади.

Йўқловда жиноий мақсадда фойдаланиш мумкин бўлган, махсус қабулхона худудига киритиш тақиқланган яширилган ашёлар аниқланган тақдирда, махсус қабулхона жойлашган ички ишлар органи бошлиғига билдирги орқали маълум қилинади. Ички ишлар органи бошлиғининг текширув ўтказиш бўйича топшириғига асосан тезкор ходимлар томонидан тегишли хужжатлар расмийлаштирилади.

Йўқловлар қуйидаги ҳолларда қабул қилинмайди:

а) йўқловни олиб келган шахсларнинг шахсини тасдиқловчи хужжатлари бўлмаганда;

б) тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари олиб келинганда;

в) йўқловлар сони ёки йўқловнинг умумий оғирлиги Қонунда белгиланган нормадан ортиқ бўлганда, унинг ортиқча қисми;

г) маъмурий қамоққа олинган шахс давлат соғлиқни сақлаш тизимининг тиббий муассасаларига олиб кетилганлиги сабабли, йўқловни шахсан қабул қилиш имкониятига эга бўлмаганда;

д) йўқлов олувчи йўқловни қабул қилишдан ёзма равишда бош тортганда;

е) йўқлов олувчи бошқа муассасага юборилган ёки озод этилганда;

ж) йўқлов олувчи вафот этганда.

Почта жўнатмалари махсус қабулхона ходимларидан иборат уч кишилик комиссия томонидан очилади ҳамда уларнинг ичидаги ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари почта жўнатмаларининг устидаги рўйхат билан солиштирилади.

Очилган почта жўнатмалари бўйича далолатнома тузилади ҳамда унга ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларининг рўйхати, уларнинг ташқи белгилари, сифати, агар уларда тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари бўлса, далолатномада уларни сақлаш,

давлат даромадига ўтказиш ёки йўқ қилиш учун топширилганлиги кўрсатилади.

Далолатнома маъмурий қамоққа олинган шахсга имзо қўйдириб таништирилади ва унинг шахсий ҳужжатлар йиғма жилдига қўшиб қўйилади.

Почта жўнатмалари:

– маъмурий қамоққа олинган шахс уларни қабул қилишдан ёзма равишда бош тортганда;

– маъмурий қамоққа олинган шахс бошқа муассасага ўтказилганда ёки озод этилганда;

– номига почта жўнатмалари келган маъмурий қамоққа олинган шахс вафот этганда уларни жўнатган шахсларга почта орқали юборилади.

Махсус қабулхонадан озод этилган шахсларнинг номига келган почта жўнатмалари олинганидан кейин уч кунлик муддатдан кечиктирмай махсус қабулхона маъмурияти томонидан у кетган жойга жўнатилади.

Почта жўнатмалари қабул қилиб олингандан сўнг йигирма тўрт соат ичида, йўқловлар эса дарҳол маъмурий қамоққа олинган шахсга берилади.

Почта жўнатмалари ва йўқловларнинг сақланиши оқибатида уларнинг табиий бузилиши ҳамда кўздан кечириш натижасида ташқи кўринишини йўқотганлиги учун махсус қабулхона маъмурияти жавобгар бўлмайди. Бу ҳақда йўқлов олиб келган шахс йўқловни қабул қилиш вақтида огоҳлантирилиши шарт.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг почта жўнатмалари ва йўқловларни жўнатиши уларнинг ўз маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар почта жўнатмалари ва йўқловларни жўнатиш учун зарур ашёларни (конвертлар, маркалар, телеграмма бланкалари, қоғоз ва бошқаларни) махсус қабулхона ходимлари орқали сотиб олади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслардан почта жўнатмалари ва йўқловлар ҳар куни ёпилмаган конвертларда, жўнатувчи ва олувчининг реквизитлари ёзилган ҳолда махсус қабулхона ходими томонидан қабул қилинади.

Почта жўнатмалари ва йўқловларни адресатларга жўнатиш у жўнатишга топширилган кундан эътиборан уч кунлик муддатда

махсус қабулхона маъмурияти томонидан амалга оширилади. Телеграмма адресатга дарҳол жўнатилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан пул жўнатмалари олиш. Маъмурий қамоққа олинган шахслар пул жўнатмалари олиш ҳуқуқига эга.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар номига келган пул жўнатмалари махсус қабулхонанинг навбатчилик қисмидаги сейфда сақланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан пул жўнатмалари олинган сана махсус журналда қайд этилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхонадан озод этилган вақтида уларнинг номига келган пул жўнатмалари ўзларига берилади ва бу ҳақда тилхат олинади.

Махсус қабулхонадан кетган шахсларнинг номига келган пул жўнатмалари олинганидан кейин уч кунлик муддатдан кечиктирмай махсус қабулхонанинг маъмурияти томонидан у кетган жойга жўнатилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ҳар кунги сайрларини ўтказиш

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхона ҳудудида махсус ажратилган жойларда кундузги вақтда давомийлиги икки соатдан кам бўлмаган ҳар кунги сайр этиш ҳуқуқига эга.

Беморларнинг ҳар кунги сайр этиш вақти махсус қабулхона тиббиёт ходимининг ҳулосасига кўра белгиланади.

Камерадаги шахслар сайрга бир вақтда олиб чиқилиши ва улар мавсумий кийимда бўлиши лозим.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар сайрга махсус қабулхона маъмурияти томонидан белгиланган жадвал асосида олиб чиқилади.

Сайр вақтида махсус қабулхона тиббиёт ходимлари махсус қабулхона масъул ходимлари билан биргаликда камераларнинг санитария ҳолатини текширишлари мумкин.

Сайрга олиб чиқилган шахслар доимий равишда назорат қилиб турилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар сайр вақтида сайрни муддатидан олдин тўхтатиш ҳақида назоратчига мурожаат қилишлари мумкин. Назоратчи бу ҳақда махсус қабулхона навбатчисини хабардор қилади.

Сайр қилиш об-ҳаво шароити ёмонлашганда (бўрон, кучли ёмғир ва ҳ.к.), фавқулодда ҳолатлар (қочиш, ўз жонига қасд қилиш ва ҳ.к) рўй берганда, вазият кескинлашганда (фавқулодда ҳолат содир этилиши тўғрисида хабар олинганда, назорат қилувчи ходимлар сони кескин қисқартирилганда) ҳамда бошқа нохуш ҳодиса (ёнғин, табиий офатлар ва ҳ.к.)лар бартараф этилгунга қадар тақиқлаб қўйилиши мумкин.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхона йўлагидан ўтаётганда ва сайрга чиққанда бақириш, куйлаш, тинчликни бошқача усуллар билан бузиш, махсус қабулхона ҳудудидан ташқарига нарсалар олиш, деворларга ёзувлар ёзиш, ускуна ва тўсиқларни бузиш ёки сақлаш режимини бузадиган бошқа ҳаракатларни амалга ошириш тақиқланади.

Сайр қилиш тартиби бузилганда, маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан махсус қабулхона ходимларига ёки маъмурий қамоққа олинган бошқа шахсларга нисбатан ноқонуний ҳаракатлар содир этилганда ёки ушбу шахсга биринчи ёрдам кўрсатиш керак бўлганда сайр қилиш муддатидан илгари тўхтатилиши мумкин.

Сайр қилиш тартибини бузган шахслар махсус қабулхона бошлиғи (йўқлигида унинг ўринбосари ёки навбатчи) кўрсатмасига асосан камерасига қайтарилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг учрашувларини ўтказиш, шунингдек улар томонидан телефон орқали сўзлашув ҳуқуқини амалга ошириш

Махсус қабулхонада маъмурий қамоққа олинган шахсларга ҳимоячиси, қонуний вакили, қариндошлари ҳамда бошқа шахслар билан учрашувлар берилади. Ҳимоячи ва қонуний вакил билан монеликсиз ва холи учрашувлар уларнинг сони ҳамда давом этиш муддати чекланмаган ҳолда берилади.

Махсус қабулхона бошлиғи томонидан маъмурий қамоққа олинган шахсга қариндошлари ва бошқа шахслар билан давом этиш муддати икки соатгача бўлган битта учрашувга ижозат берилиши мумкин.

Бир вақтнинг ўзида маъмурий қамоққа олинган шахс билан икки нафар вояга етган қариндошлари ва бошқа шахсларнинг учрашувига рухсат этилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг қариндошлари ва бошқа шахслар билан учрашувлари махсус қабулхонанинг махсус жиҳозланган учрашув хонасида ўтказилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар учрашувга бир вақтнинг ўзида олиб чиқилиши мумкин, бунда маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг камералар бўйича ажратилиш талабларига қатъий риоя қилиниши шарт.

Махсус қабулхона ходимлари томонидан учрашувга олиб чиқилаётган шахснинг ташқи кўриниши озода бўлиши таъминланиши керак.

Махсус қабулхона навбатчиси томонидан сменани топшириш-қабул қилиш (камида бир соат ичида) ва маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг овқатланиш (нонушта, тушлик ва кечки овқат) вақтида ҳамда тунги, яъни кеч соат 22.00 дан эрталаб соат 6.00 гача бўлган вақтда, шунингдек шахсини тасдиқловчи ҳужжати бўлмаган, маст ҳолда келган шахсларга учрашув берилмайди, Жиноят-процессуал кодексида (бундан буён матнда ЖПК деб юритилади) назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно. Бунда рад этиш сабаблари махсус қабулхона ходими томонидан тушунтирилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар билан қуйидаги шахслар учрашишлари мумкин:

адвокат – у адвокат гувоҳномасини ва ўзининг муайян ишни юритишга бўлган ваколатини тасдиқловчи ордерни кўрсатганда;

ҳимоячи сифатида иштирок этаётган яқин қариндоши ёки қонуний вакили – унинг ишда ҳимоячи сифатида иштирок этишига йўл қўйиш тўғрисида суриштирувчи, терговчининг қарорини ёки суднинг ажримини ва ўзининг шахсини тасдиқловчи ҳужжатини кўрсатганда;

қонуний вакил – унинг ишда қонуний вакил сифатида иштирок этишига йўл қўйиш тўғрисида суриштирувчининг, терговчининг қарорини ёки суднинг ажримини ва ўзининг шахсини тасдиқловчи ҳужжатини кўрсатганда;

маъмурий қамоққа олинган шахснинг қариндоши ёки бошқа шахс – ўзининг шахсини тасдиқловчи ҳужжатини кўрсатганда.

Юқорида санаб ўтилган шахслардан бошқа ҳужжатларни талаб қилиш тақиқланади.

Адвокатнинг ҳимоя остидаги шахс билан аудио ва видео кузатув қурилмалари бўлмаган махсус хонада ҳамда бегона шахсларнинг

иштирокисиз ўз вақтида ва ҳеч қандай тўсиқларсиз учрашиши таъминланади, бунда адвокат ва ҳимоя остидаги шахснинг суҳбатини учинчи шахслар эшитишини истисно этган ҳолда уларни визуал кўриб туриш имконияти сақлаб қолинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ўз ҳимоячиси ва қонуний вакили билан учрашувлари махсус қабулхона ходими уларни кўриб турадиган, лекин эшитмайдиган шароитларда, махсус қабулхонанинг учрашув хонасида ўтказилади.

Адвокатнинг ҳимоя остидаги шахс билан учрашиш жараёнида электрон воситалардан (мобил телефон, фотоаппарат ва диктофон) фойдаланиш имконияти яратилади. Бунда адвокат томонидан электрон воситалардан маълумотларни қайд этиш билан боғлиқ бўлмаган бошқа мақсадларда фойдаланиш тақиқланади.

Ҳимоячилар (адвокатнинг ҳимоячи сифатида иштирок этиши бундан мустасно), қонуний вакиллар, қариндошлар ва бошқа шахсларга учрашувлар берилганда, уларнинг ёнида алоқа воситалари, шахсий компьютер, фотоаппарат, видеокамера ва овоз ёзиш қурилмаларининг бўлиши тақиқланади.

Учрашув жараёнида адвокат томонидан маъмурий қамоққа олинган шахсларга тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини топшириш ҳолатлари аниқланганда учрашув муддатидан олдин тўхтатилади.

Адвокат билан учрашув муддатидан олдин тўхтатилган ҳолларда, махсус қабулхона маъмурияти томонидан адвокатлик сири ва дахлсизлигини таъминлашга доир қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилган ҳолда далолатнома расмийлаштирилади. Далолатнома нусхаси Ўзбекистон Республикаси Адвокатлар палатасининг тегишли ҳудудий бошқармасига ва ушбу адвокатга гувоҳнома берган ҳудудий адлия органига юборилади.

Қариндошлар ва бошқа шахслар билан учрашувлар махсус қабулхона ходимларининг назорати остида амалга оширилади. Ҳимоячи, қонуний вакил, қариндошлар ва бошқа шахслар томонидан маъмурий қамоққа олинган шахсларга мазкур Қоидаларнинг 3-иловасида кўрсатиб ўтилган тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини топширишга уринилган ҳолларда учрашув муддатидан олдин тўхтатиб қўйилади. Учрашувга келган шахс бу ҳақда учрашув бошланишидан олдин махсус қабулхонанинг масъул ходимлари томонидан огоҳлантирилиши шарт.

Махсус қабулхонада учрашувлар вақтинча тўхтатиб турилган ҳолларда назорат қилувчи прокурорга хабар берилади ва бу ҳақда учрашувга келганларни қабул қилиш хонасига эълон осиб қўйилади.

Махсус қабулхона маъмурияти томонидан маъмурий қамоққа олинган шахсларга махсус қабулхонада техник имкониятлар мавжуд бўлганида стационар телефон-автоматлари орқали, ёки маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг шахсий алоқа воситалари ва зарядлаш қурилмаларини уларга бериш (олиш) ёрдамида, телефон мулоқотларининг кетма-кетлик тартибида тақдим этилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг телефон мулоқотлари махсус қабулхона маъмурияти ёки ходимлари иштирокида ёхуд улар йўқлигида аудиовизуал назорат орқали амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга шахсий алоқа воситалари ва зарядлаш қурилмалари фақат телефон мулоқотларини амалга ошириш вақтида берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга шахсий алоқа воситалари ва зарядлаш қурилмалари махсус қабулхона маъмуриятининг шахсий алоқа воситалари ва зарядлаш қурилмаларини маъмурий қамоққа олинган шахсларга бериш (олиш) ва телефон мулоқотларини тақдим этишни ҳисобга олиш журналига қўйилган белгиси орқали берилади (олинади).

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга телефон мулоқотлари сайр вақтлари, санитар, гигиеник ва бошқа шу турдаги тадбирлар ҳамда махсус қабулхона маъмурияти ва ходимлари томонидан маъмурий қамоққа олинган шахслар хавфсизлиги ва маъмурий қамоқни ўташ тартибини таъминлаш мақсадида ўтказиладиган чоратадбирлардан ташқари, махсус қабулхона кун тартибига мувофиқ ҳар куни соат 10.00 дан 12.00 гача ва 19.00 дан 21.00 гача тақдим этилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг диний расм-русумларни адо этиши. Маъмурий қамоққа олинган шахслар, агар бу мазкур Қоидаларни, шунингдек бошқа шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини бузмаса, махсус қабулхона хоналарида диний расм-русумларни адо этиш ҳуқуқига эга.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар диний расм-русумларни ўзлари сақланаётган камераларда, имкон бўлганда эса махсус қабулхонанинг ушбу расм-русумларга мўлжаллаб жиҳозланган махсус хоналарида ўз диний анъаналарга мувофиқ амалга оширади.

Махсус қабулхона маъмурияти маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг диний расм-русумларни адо этиши учун зарур шарт-шароит яратилишини таъминлайди.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга махсус қабулхона кутубхонасидаги қонун ҳужжатлари, адабиётлар ва даврий матбуот нашрларидан фойдаланишга руҳсат этилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти, давлат ҳокимияти вакиллик органлари сайловларида ва Ўзбекистон Республикасининг референдумида иштирок этиши. Маъмурий қамоққа олинган шахслар Ўзбекистон Республикаси Президенти, давлат ҳокимияти вакиллик органлари сайловларида ва Ўзбекистон Республикасининг референдумида (бундан буён матнда сайлов деб юритилади) иштирок этиш ҳуқуқига эга.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг сайловда иштирок этиш ҳуқуқини таъминлаш мақсадида махсус қабулхонанинг ўзида сайлов участкаси ташкил этилади.

Махсус қабулхонада сайлов участкасини тузиш ва унинг фаолиятини ташкил этиш “Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида”ги, “Ўзбекистон Республикасининг Президенти сайлови тўғрисида”ги “Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашларига сайлов тўғрисида”ги қонунлар асосида амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни куч ишлатиш, алдаш, қўрқитиш орқали ёки бошқа йўллар билан уларнинг сайлаш ва референдумда иштирок этишдан иборат ҳуқуқларидан фойдаланишларига тўсқинлик қилиш Ўзбекистон Республикасининг қонунларига мувофиқ жавобгарликка тортишга сабаб бўлади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни меҳнатга жалб этиш

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар ўрнини қоплаш мақсадида меҳнат қилиш истагини билдириб махсус қабулхона бошлиғи номига ариза билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг аризаси махсус қабулхона маъмурияси томонидан дарҳол кўриб чиқилади ва тегишли шароитлар мавжуд бўлганда маъмурий қамоққа олинган шахслар ҳақ тўланадиган меҳнатга жалб этилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни меҳнатга жалб этиш учун шароит бўлмаган ҳолларда аризачига рад этиш сабаблари тушунтирилади.

Махсус қабулхона маъмурияси томонидан маъмурий қамоққа олинган шахсларни ҳақ тўланадиган меҳнатга жалб этиш мақсадида

туман (шаҳар) ҳокимликларига мурожаат этилади ҳамда ҳокимликлар томонидан тавсия этилган корхона ва ташкилотлар билан махсус қабулхона ўртасида шартнома тузилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар шартнома асосида меҳнатга жалб этилган ҳолларда доимий назорат остида бўлади ва махсус қабулхона ходимларининг кўрсатмаси бўйича ишлайди.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг меҳнат шароити қонун ҳужжатларида белгиланган хавфсизлик, санитария ва гигиена талабларига жавоб бериши керак. Маъмурий қамоққа олинган шахслар ўз меҳнати учун тегишли ҳақ олишга ҳақлидир.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг иш вақти ва меҳнатига ҳақ тўлаш меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланади.

Белгиланган иш ҳажмларини бажарган шахслар меҳнатига ҳақ тўлаш қонун ҳужжатларида меҳнатга ҳақ тўлаш ягона тариф сеткасининг биринчи разряди бўйича белгиланган миқдордан кам бўлмаслиги лозим.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг меҳнатидан фойдаланиш натижасида олинган пул маблағлари уларни махсус қабулхоналарда сақлаш ва овқатлантиришга йўналтирилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхоналарда сақлаш ва овқатлантириш қийматидан ортиқ бўлган сумма уларнинг номига очиладиган махсус банк ҳисобварақларига ўтказилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхона хоналаридаги санитария-гигиена, маиший шароитларни яхшилаш, шунингдек ички ишлар органи ёки махсус қабулхона ҳудудини ободонлаштириш билан боғлиқ бўлган, давомийлиги суткасига икки соатдан кўп бўлмаган ҳақ тўланмайдиган жисмоний ишларга ўз розилигига кўра жалб этилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни ҳақ тўланмайдиган жисмоний ишларга жалб этиш уларнинг соғлиғи ҳолати ҳисобга олинган ҳолда ва навбатма-навбат амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган меҳнатга қобилиятсиз шахслар жисмоний ишларга жалб этилишдан озод қилинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг аризалар, таклифлар ва шикоятлар юбориши

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхона маъмуриятига, давлат ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш орган-

ларига ҳамда жамоат бирлашмаларига ўз она тилида ёки бошқа тилда аризалар, таклифлар ва шикоятлар билан мурожаат этиш ҳуқуқига эга.

Махсус қабулхона ходимлари ҳар куни камераларни айланиш чоғида маъмурий қамоққа олинган шахслардан ёзма ва оғзаки шаклдаги ариза, таклиф ва шикоятлар қабул қилади.

Оғзаки шаклда қабул қилинган ёки махсус қабулхона бошлиғи номига берилган аризалар, таклифлар ва шикоятлар журналга қайд этилади ҳамда махсус қабулхона бошлиғига баён қилинади.

Махсус қабулхона бошлиғи унинг номига ёзилган аризалар, таклифлар ва шикоятлар зудлик билан кўриб чиқилишини таъминлайди.

Махсус қабулхона ходимларининг ҳаракатлари ва қарорлари устидан берилган шикоятлар берилган кундан кейинги иш кунидан кечиктирмай махсус қабулхона бошлиғи томонидан прокурорга бевосита топширилади, прокурорнинг ҳаракатлари ва қарорлари устидан берилган шикоятлар эса юқори турувчи прокурорга почта орқали юборилади.

Бошқа давлат органлари ва ташкилотлари номига йўлланган аризалар, таклифлар ва шикоятлар цензурадан ўтказилмайди ҳамда берилган кундан кейинги иш кунидан кечиктирмай махсус қабулхона маъмурияти томонидан олувчиларга почта орқали юборилади.

Аризалар, таклифлар ва шикоятларга жавоблар махсус қабулхонага келиб тушган кундан кейинги иш кунидан кечиктирмай махсус қабулхона навбатчиси томонидан тегишли ариза, таклиф ва шикоятни берган шахсга етказилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг аризалари, таклифлари ва шикоятларини жўнатиш харажатларининг ўрни махсус қабулхона маблағлари ҳисобидан қопланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг аризалари, таклифлари ва шикоятларини қабул қилиш ҳамда кўриб чиқишнинг асоссиз равишда рад этилиши, уларни кўриб чиқиш ёки олувчиларга топшириш тартиби ва муддатларининг бузилиши ёхуд маъмурий қамоққа олинган шахснинг берилган аризалар, таклифлар ва шикоятлар муносабати билан таъқиб қилиниши қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг махсус қабулхона бошлиғи ва у ваколат берган шахслар томонидан шахсан қабул қилиниши. Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхона

бошлиғига ёки у ваколат берган шахсга, шунингдек махсус қабулхоналарни назорат қилувчи ёки текширувчи мансабдор шахсларга шахсан қабул қилиш тўғрисида илтимос билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

Махсус қабулхона бошлиғи ёки унинг ўрнини босувчи шахсларнинг шахсий қабулига ёзилиш махсус қабулхона ходимлари томонидан ҳар куни камераларни айланиб чиқиш чоғида амалга оширилади. Қабул қилиш тўғрисидаги мурожаат ёзма ёки оғзаки равишда махсус қабулхона бошлиғи номига берилади ва шахсий қабул журналида навбат билан рўйхатга олинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхона бошлиғи ёки унинг ўрнини босувчи шахслар томонидан қабул қилиш ҳар куни белгиланган жадвалга мувофиқ иш вақти давомида амалга оширилади, дам олиш ва байрам кунлари бундан мустасно. Зарур ҳолларда, маъмурий қамоққа олинган шахслар жадвалдан ташқари қабул қилиниши мумкин.

Мурожаат қилганларни қабул қилиш шахсий қабул журналидаги рўйхат бўйича амалга оширилади ва қабул натижалари журналга ёзиб қўйилади. Ёзма равишда берилган мурожаатларга унинг натижаси ҳақида белги қўйилиб, маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг шахсий ҳужжатлар йиғма жилдига қўшиб қўйилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг қариндошлари ва бошқа шахсларни махсус қабулхона бошлиғи ёки унинг ўрнини босувчи шахслар томонидан шахсан қабул қилиш махсус қабулхонанинг учрашув хонасида амалга оширилади. Қабулга келган шахслар махсус журналда рўйхатга олинади ва қабул натижалари журналга ёзиб қўйилади.

Маъмурий қамоққа олинган, махсус қабулхонада вафот этган шахсларнинг жасадларини бериш

Маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонада вафот этган тақдирда, махсус қабулхона бошлиғи бу ҳақда унинг яқин қариндошларига, қонуний вакилига ва прокурорга дарҳол хабар қилади. Маъмурий қамоққа олинган шахснинг вафот этганлиги факти бўйича ЖПКда назарда тутилган тартибда терговга қадар текширув ўтказилади.

Махсус қабулхонада вафот этган шахснинг жасади у билан боғлиқ терговга қадар текширув ўтказилаётган жараёнда мазкур ишни юритаётган мансабдор шахс ёки органнинг қарорига асосан

сақлаш учун махсус қабулхона яқинида жойлашган соғлиқни сақлаш муассасасининг ўликхонасига топширилади.

Махсус қабулхонада вафот этган шахснинг жасади суд-тиббий экспертизасидан ўтказилганидан, шунингдек ЖПКда назарда тутилган бошқа ҳаракатлар бажарилганидан кейин вафот этган шахснинг эри (хотини), ота-онаси, фарзандлари ва бошқа қариндошларига ёки қонуний вакилларига ёхуд дафн этишни амалга ошириш мажбуриятини ўз зиммасига олган бошқа шахсларга топширилади.

Вафот этган шахснинг жасади уни талаб қилган шахснинг аризаси ва ҳолат юзасидан тергов ҳаракатларини амалга ошираётган мансабдор шахс ёки органнинг қарори асосида дафн этиш учун берилади. Бунда вафот этган шахсга тегишли бўлган ҳужжатлар, ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари унинг ариза билан мурожаат қилган қариндошлари ёки бошқа шахсларга белгиланган тартибда топширилади.

Ариза билан мурожаат қилган шахс ўзининг шахсини тасдиқловчи ҳужжатини кўрсатиши зарур.

Махсус қабулхонада вафот этган шахснинг эри (хотини), ота-онаси, фарзандлари ва бошқа қариндошлари ёки қонуний вакилларидан ёхуд дафн этишни амалга ошириш мажбуриятини ўз зиммасига олган бошқа шахслардан жасадни бериш тўғрисида ариза тушмаган тақдирда, вафот этган шахсни дафн этиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонадан озод қилиш тартиби

Маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонадан қуйидаги ҳолларда озод қилинади:

- маъмурий қамоқ тарзидаги маъмурий жазони қўллаш тўғрисидаги қарор бекор қилинганда;
- маъмурий қамоқ муддати ўтаб бўлинганда.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонадан озод қилиш махсус қабулхона маъмурияти томонидан дарҳол амалга оширилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхонадан озод қилинаётганда махсус қабулхонанинг тиббиёт ходимлари томонидан қайта тиббий кўрикдан ўтказилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларда тан жароҳатлари аниқланганда махсус қабулхонанинг тиббиёт ходимлари томонидан дарҳол прокурорга хабар қилинади.

Махсус қабулхоналардан озод қилиш чоғида махсус қабулхона маъмурияти томонидан маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага келиб тушганда олиб қўйилган ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёларни тилхат билан уларга қайтаради ҳамда озод этилганлиги тўғрисида белгиланган шаклда маълумотнома беради.

Зарур бўлган тақдирда, махсус қабулхона маъмурияти махсус қабулхонадан озод қилинган шахсни яшаш жойига етиб олиши учун йўл ҳужжатлари ва йўлда кетиш учун белгиланган нормалар бўйича озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлайди.

4-боб. МАЪМУРИЙ ҚАМОҚҚА ОЛИНГАН ШАХСЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ВА САҚЛАШ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН МАХСУС ҚАБУЛХОНАЛАР ХУДУДИДАН МАЪМУРИЙ ҚАМОҚҚА ОЛИНГАН ШАХСЛАРНИНГ ЧЕТГА ЧИҚИШ ТАРТИБИ

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирининг 2018 йил 15 майдаги 135-сон буйруғи билан «Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналар ҳудудидан маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг четга чиқиш тартиби тўғрисидаги Низом» тасдиқланди.

Ушбу низом маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналар ҳудудидан маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг четга чиқиш тартибини белгилайди.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларга иккала томонга бориб-келиш вақти (икки суткагача) ҳисобга олинмаган ҳолда бир суткадан кўп бўлмаган муддатга махсус қабулхона ҳудудидан Ўзбекистон Республикаси доирасида четга чиқишга рухсат берилиши мумкин.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш вақти маъмурий қамоқни ўташ муддатига қўшиб ҳисобланади.

Махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш харажатлари маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг маблағлари ҳисобидан ёки бошқа шахслар томонидан тўланади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқишини ташкил этиш

Маъмурий қамоққа олинган шахслар махсус қабулхонада сақланаётган вақтида яқин қариндошининг вафоти ёки унинг ҳаётига таҳдид солувчи оғир касаллик, маъмурий қамоққа олинган шахсга ёки унинг оиласига анча миқдорда моддий зарар етказган ҳодисалар содир этилганлиги юзасидан хабар олганида махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш учун рухсат бериш тўғрисида ариза билан мурожаат этиш ҳуқуқига эга.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш учун рухсат бериш тўғрисидаги аризаси ариза

келиб тушган вақтдан эътиборан кейинги кундан кечиктирмай махсус қабулхона маъмурияти томонидан кўриб чиқилади.

Шу куннинг ўзида махсус қабулхона маъмурияти томонидан маъмурий қамоққа олинган шахснинг яшаш жойидаги туман (шаҳар) ички ишлар органига аризадаги важларнинг асослилигини текшириб бериш бўйича сўров хати (факс, электрон почта ва ҳ.к.) юборилади.

Туман (шаҳар) ички ишлар органлари томонидан махсус қабулхонанинг сўров хати келиб тушгандан бошлаб зудлик билан сўров хатида кўрсатилган важларнинг асослилигини ёки асоссизлигини тасдиқловчи (фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи, тиббиёт бирлашмаси, фуқаролик ҳолати далолатномасини ёзиш бўлими ва бошқа органлардан олинган) маълумотларни илова қилган ҳолда жавоб хати юборилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг четга чиқиши тўғрисидаги қарор унинг шахси, хулқ-атвори ҳамда аризада важларни тасдиқловчи ҳужжатлар мавжудлиги инобатга олинган ҳолда қабул қилинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш учун рухсат бериш тўғрисидаги аризаси қаноатлантирилган ёки аризада кўрсатилган важлар ўз тасдиғини топмаган тақдирда қаноатлантирилиши рад этилганда махсус қабулхона маъмурияти томонидан қарор қабул қилинади (9-илова).

Қарор махсус қабулхона маъмурияти томонидан маъмурий қамоққа олинган шахсга таништирилади ҳамда қарорнинг асл нусхаси ва тўпланган ҳужжатлар маъмурий қамоққа олинган шахсга нисбатан юритилган йиғма жилдда жамланади.

Рухсат бериш тўғрисидаги ариза қаноатлантирилган тақдирда, қарор ариза келиб тушган пайтдан эътиборан кейинги кундан кечиктирмай қабул қилиниб, дарҳол маъмурий қамоққа олинган шахсга таништирилади ва унга махсус қабулхонага қайтиб келиш вақти, қайтиб келмаслик оқибатлари тушунтирилиб, белгиланган манзилга етиб боргач ҳудудий профилактика (катта) инспекторига (бундан буён матнда профилактика инспектори деб юритилади) хабар бериши лозимлиги тўғрисида огоҳлантирилади ҳамда махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш учун рухсат берилганлиги тўғрисида маълумотнома берилади (10-илова).

Агар, маъмурий қамоққа олинган шахсга махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш учун рухсат берилган муддат, ушбу жазони ўташ муддатининг тугашига тўғри келган тақдирда, маъмурий

қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага қайтиб келмаслиги тўғрисида қарорда кўрсатилиши лозим.

Маъмурий қамоққа олинган шахсга махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш учун рухсат берилганда ундан махсус қабулхонага келиб тушганда олиб қўйилган ҳужжатлар, пул маблағлари, қимматбаҳо буюмлар, нарсалар ва бошқа ашёлар тилхат асосида қайтарилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқарилганидан сўнг зудлик билан махсус қабулхона маъмурияти томонидан маъмурий қамоққа олинган шахс бориши лозим бўлган туман (шаҳар) ички ишлар органига хабарнома юборилади (*11-илова*).

Хабарнома келиб тушган куннинг ўзида туман (шаҳар) ички ишлар органи бошлиғи, у бўлмаганда унинг ўринбосари томонидан ижро этиш учун профилактика инспекторига топширилади ва ижроси назорат қилинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхона ҳудудидан четга чиққан вақтида назорат қилиш

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг махсус қабулхона ҳудудидан четга чиққан вақтида белгиланган манзилда бўлишини назорат қилиш ҳудудий ички ишлар органларининг профилактика инспекторлари зиммасига юклатилади.

Профилактика инспектори маъмурий қамоққа олинган шахснинг белгиланган манзилга етиб келиши, ажратилган вақт оралиғида ҳуқуқбузарликлар содир этмаслиги ва махсус қабулхонага қайтиб кетишини назорат қилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахс белгиланган манзилга етиб келган вақтида профилактика инспектори унинг шахсини тасдиқловчи ҳужжати ва махсус қабулхона томонидан берилган маълумотномани текшириб, у билан 1 соатдан ошмаган вақт мобайнида профилактик суҳбат ўтказди.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг махсус қабулхонага белгиланган муддатда қайтиб келишини қийинлаштирувчи кутилмаган ҳолатларда қайтиб келиш муддати маъмурий қамоққа олинган шахс турган жойдаги ички ишлар органи бошлиғининг қарорига кўра (*12-илова*) икки суткагача узайтирилиши мумкин ва бу ҳақда махсус қабулхона маъмурияти хабардор қилиниши шарт.

Агар, маъмурий қамоққа олинган шахс турган жойдаги ички ишлар органи бошлиғининг қарори билан узайтирилган муддат, ушбу жазони ўташ муддатининг тугашига тўғри келган тақдирда, маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага қайтиб жўнатилмайд.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг махсус қабулхонадан четга чиқиш вақти тугагандан сўнг, ушбу шахс ички ишлар органи томонидан махсус қабулхонага қайтариб юборилади ва бу ҳақда махсус қабулхона маъмурияти хабардор қилинади.

Маъмурий қамоққа олинган шахс белгиланган муддатда махсус қабулхонага қайтиб келишдан бўйин товлаган тақдирда у ички ишлар органи ходимлари томонидан ушланади ва махсус қабулхонага жўнатилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахс белгиланган манзилдан чиқиб, махсус қабулхонага етиб келмаган тақдирда махсус қабулхона маъмурияти томонидан маъмурий қамоққа олинган шахснинг доимий яшаш, четга чиқиш учун юборилган ва яна бориши мумкин бўлган бошқа жойлардаги ички ишлар органига ушбу шахсни қидириб топиш ҳамда махсус қабулхонага қайтариш чораларини кўришлари юзасидан хабарнома юборилади.

Юқорида кўрсатилган хабарномани олган ички ишлар органи бошлиғи, у бўлмаганда унинг ўринбосари томонидан маъмурий қамоққа олинган шахсни қидириб топиш учун ички ишлар органи ходимларидан иборат ишчи гуруҳи тузилади ва ходимларга аниқ вазифалар белгилаб берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахс қидириб топилгандан сўнг ички ишлар органи томонидан дарҳол махсус қабулхонага жўнатилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахс белгиланган муддатда махсус қабулхонага қайтиб келмаган ҳолларда махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиш вақти маъмурий қамоқни ўташ муддатига қўшиб ҳисобланмайди.

Низом талабларини бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка тортиладилар.

**5-боб. ИЧКИ ИШЛАР ОРГАНЛАРИНИНГ ВАҚТИНЧА
САҚЛАШ ҲИБСХОНАЛАРИ ҲАМДА МАЪМУРИЙ ҚАМОҚҚА
ОЛИНГАН ШАХСЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ВА САҚЛАШ
УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН МАХСУС ҚАБУЛХОНАЛАРДА
САҚЛАНАЁТГАН ШАХСЛАРГА ДАВЛАТ СОҒЛИҚНИ
САҚЛАШ МУАССАСАЛАРИДА ТИББИЙ ЁРДАМ КЎРСАТИШ
ТАРТИБИ**

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Ички ишлар вазирлигининг 2019 йил 20 январдаги 63, 83-сон қарори билан «Ички ишлар органларининг вақтинча сақлаш ҳибсхоналари ҳамда маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарда сақланаётган шахсларга давлат соғлиқни сақлаш муассасаларида тиббий ёрдам кўрсатиш тартиби тўғрисидаги Низом» тасдиқланди.

Мазкур низом ички ишлар органларининг вақтинча сақлаш ҳибсхоналари ҳамда маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарда (бундан буён матнда махсус муассаса деб юритилади) сақланаётган шахсларга давлат соғлиқни сақлаш муассасаларида тиббий ёрдам кўрсатиш тартибини белгилайди.

**Махсус муассасада сақланаётган шахсни давлат соғлиқни
сақлаш муассасасига юбориш**

Махсус муассасада сақланаётган шахсларга стационар шароитда тиббий ёрдам кўрсатилиши зарур бўлган ҳолларда уларга давлат соғлиқни сақлаш муассасаларида тиббий ёрдам кўрсатилади.

Махсус муассасада сақланаётган ҳомиладор аёлларга туғиш учун, шунингдек тиббий кузатувга муҳтож бўлган шахсларга давлат соғлиқни сақлаш муассасаларида тиббий ёрдам кўрсатилиши шарт.

Махсус муассасада сақланаётган шахснинг давлат соғлиқни сақлаш муассасасига бориш, келиш ҳамда у ерда бўлиш вақтида унинг кўриқланиши, хулқ-атвори назорат қилиниши ва хавфсизлиги таъминланиши ички ишлар органлари ходимлари томонидан амалга оширилади.

Махсус муассасада сақланаётган шахс махсус муассаса тиббиёт ходимларига камераларни ҳар кунги кўздан кечириш вақтида, шошилинч ва кечиктириб бўлмайдиган ҳолларда эса махсус муассасанинг

исталган ходимига тиббий ёрдам кўрсатилишини сўраб мурожаат қилиши мумкин. Бунда махсус муассаса тиббиёт ходими томонидан махсус муассасада сақланаётган тиббий ёрдамга муҳтож шахсга (бундан буён матнда шахс деб юритилади) зарур тиббий ёрдам кўрсатилиши шарт.

Шахсни махсус муассаса тиббиёт ходими томонидан тиббий кўрикдан ўтказиш жараёнида шахсга шошилиш ёки кечиктириб бўлмайдиган тиббий ёрдам кўрсатилиши зарур деб ҳисобланганда, махсус муассаса тиббиёт ходими шу вақтнинг ўзида тез тиббий ёрдам кўрсатилишини таъминлаши лозим. Бунда муассаса тиббиёт ходими телефон ёки бошқа алоқа воситалари орқали тез тиббий ёрдам бригадасини чақиради.

Махсус муассаса тиббиёт ходими шахсни тиббий кўрикдан ўтказиш жараёнида кузатилган касаллик аломатлари ҳақидаги маълумотларни муассаса тиббиёт ходими томонидан юритилмайдиган Тиббий ёрдам кўрсатиш китобига киритади.

Тез тиббий ёрдам бригадаси тегишли махсус муассасага етиб келганидан кейин шахс тез тиббий ёрдам бригадаси мутахассислари томонидан тиббий кўрикдан ўтказилади ва унга зарур тиббий ёрдам кўрсатилади.

Шахсга тиббий ёрдам кўрсатишда қўшимча тез тиббий ёрдам бригадаси чақирилиши мумкин.

Тез тиббий ёрдам бригадаси мутахассиси томонидан шахсни тиббий кўрикдан ўтказиш натижасида, шахсга стационар шароитда шошилиш ёки кечиктириб бўлмайдиган тиббий ёрдам кўрсатилиши зарур деб топилганда, шахс тез тиббий ёрдам бригадаси мутахассисининг дастлабки ташҳисига мувофиқ тегишли давлат соғлиқни сақлаш муассасасига олиб борилиши керак.

Шахсни давлат соғлиқни сақлаш муассасасига олиб бориш тез тиббий ёрдам бригадасининг ихтисослаштирилган транспорт воситасида ички ишлар органлари ходимлари ҳамда тез тиббий ёрдам бригадаси мутахассислари назорати остида амалга оширилади.

Махсус муассасадан олиб келинган шахсларга давлат соғлиқни сақлаш муассасасида тиббий ёрдам кўрсатиш

Давлат соғлиқни сақлаш муассасасига олиб келинган шахс мазкур муассасанинг қабул бўлими навбатчи шифокори томонидан тиббий кўрикдан ўтказилади.

Шахс навбатчи шифокор кўрсатмасига асосан тор соҳа мутахассислари томонидан тиббий кўрикдан, шунингдек диагностика ва даволаш стандартлари асосида инструментал ва лаборатор текширувлардан ҳам ўтказилиши мумкин.

Навбатчи шифокор ёки тор соҳа мутахассислари (бундан буён матнда шифокор деб юритилади) шахсни тиббий кўрикдан ҳамда диагностика ва даволаш стандартлари асосида инструментал ва лаборатор текширувлардан ўтказиш натижалари асосида шахсга стационар ёки амбулатор шароитда тиббий ёрдам кўрсатилиши лозимлиги ёхуд тиббий ёрдам кўрсатилишига зарурат йўқлиги тўғрисида қарор қабул қилади.

Шифокор шахсга стационар шароитда тиббий ёрдам кўрсатилиши лозимлиги тўғрисида қарор қабул қилганда, у шахсни давлат соғлиқни сақлаш муассасасининг махсус хонасига (бундан буён матнда махсус хона деб юритилади) жойлаштириш чораларини кўради.

Махсус хона қуйидаги талабларга жавоб бериши лозим:

а) махсус хона бинонинг қайси қаватида жойлашганлигидан қатъи назар деразалари хонанинг ички томонидан темир панжаралар билан қопланган бўлиши;

б) махсус хонага кириш эшиги темир қоплама билан қопланган ёки эшикка қўшимча равишда темир панжара ўрнатилган бўлиши;

в) махсус хонадаги каравот, стол-стуллар ва озиқ-овқат маҳсулотларини сақлашга мўлжалланган жиҳозлар (совутгич) полга маҳкамлаб қотирилган бўлиши;

г) махсус хона кўзга зиён етказмайдиган ҳолда ўқиш ёки ёзиш учун етарли табиий ва сунъий ёруғликка эга бўлиши лозим.

Махсус хона қуйидаги жиҳозлар, буюм ва ашёлар билан жиҳозланган бўлиши керак:

а) бир қаватли каравот;

б) стол ва стул (ўриндик);

в) озиқ-овқат маҳсулотларини сақлашга мўлжалланган жиҳозлар;

г) кийим-бош учун илгич;

д) ахлат қутиси;

е) сунъий шамоллатиш тизими (вентиляция);

ж) иситиш тизими.

Махсус хонага болали аёллар жойлаштирилган ҳолларда ушбу хонага қўшимча равишда қуйидаги жиҳозлар ўрнатилади:

– болалар учун пластмассали ваннача;

– кўшимча иситиш ускуналари.

Махсус хонада мазкур бандда кўрсатилмаган жиҳозлар, буюм ва ашёлар жойлаштирилишига йўл қўйилмайди.

Шахсни тиббий кўриқдан, шунингдек диагностика ва даволаш стандартлари асосида инструментал ва лаборатор текширувлардан ўтказиш ҳамда давлат соғлиқни сақлаш муассасасининг махсус хонасида тиббий ёрдам кўрсатиш ички ишлар органлари ходимлари назорати остида амалга оширилиши шарт.

Шахс стационар шароитда тиббий ёрдам кўрсатилиши учун давлат соғлиқни сақлаш муассасасига жойлаштирилганда, махсус муассасанинг масъул ходими шу куннинг ўзида бу ҳақда шахснинг қариндошларини хабардор қилиши лозим. Бунда махсус муассасанинг масъул ходими томонидан Ўзбекистон Республикасининг “Жиноят ишини юритиш чоғида қамокда сақлаш тўғрисида”ги ва “Маъмурий қамокни ўташ тартиби тўғрисида”ги қонунларига мувофиқ шахсга ҳимоячиси, қонуний вакили, қариндошлари ҳамда бошқа шахслар билан учрашувлар берилиши таъминланиши лозим.

Шифокор шахсга амбулатор шароитда тиббий ёрдам кўрсатилиши лозимлиги ёки тиббий ёрдам кўрсатилишига зарурат йўқлиги тўғрисида қарор қабул қилганда, шунингдек шахсга давлат соғлиқни сақлаш муассасасида стационар шароитда тиббий ёрдам кўрсатиш яқунланган ҳолларда шахс шифокорнинг рухсати билан ички ишлар органлари ходимларининг назорати остида ички ишлар органларининг махсус транспорт воситасида тегишли махсус муассасага қайтиб олиб борилади.

Шифокор шахсга амбулатор шароитда тиббий ёрдам кўрсатилиши лозимлиги тўғрисида қарор қабул қилган ҳолларда шахсга у сақланаётган махсус муассасанинг амбулатор тиббий хизмат камераларида ёки махсус жиҳозланган тиббиёт хоналарида амбулатор шароитда тиббий ёрдам кўрсатилади.

Шахснинг илтимосига кўра, махсус муассасанинг масъул ходими шахснинг ҳимоячиси, қонуний вакили, қариндошларини шахс давлат соғлиқни сақлаш муассасасидан махсус муассасага қайтариб олиб келинганлиги ва унинг аҳволи ҳақида хабардор қилиб туриши лозим.

Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгарликка тортилади.

6-боб. МАЪМУРИЙ ҚАМОҚҚА ОЛИНГАН ШАХСЛАРНИ МАХСУС ҚАБУЛХОНАДА САҚЛАШ БИЛАН БОҒЛИҚ ХАРАЖАТЛАРНИ УНДИРИШ ТАРТИБИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 13 июлдаги 535-сон қарори билан «Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ундириш тартиби тўғрисидаги Низом» тасдиқланди.

Ушбу низом маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ундириш тартибини белгилайди.

Маъмурий қамоққа олинган шахслардан туман (шаҳар) суди маъмурий ишлар бўйича судьясининг, шунингдек, фавқулодда ҳолат режими шароитларида эса ҳарбий комендантнинг ёки ички ишлар органи бошлиғининг қарорига кўра, махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар суткасига базавий ҳисоблаш миқдорининг 15 фоизи миқдорида ундирилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ундириш схемага мувофиқ амалга оширилади (*13-илова*).

Маъмурий қамоққа олинган шахс маъмурий қамоқни ўташи вақтида ишлаган ва шу тариқа ўзининг махсус қабулхонада сақланиши билан боғлиқ харажатларнинг ўрнини қоплаган ҳолларда ундан харажатлар ундириб олинмайди. Маъмурий қамоққа олинган, меҳнатга қобилиятсиз шахслар ҳам бу харажатларнинг ундирилишидан озод қилинади.

Айрим ҳолларда муайян ҳолатлар, маъмурий қамоққа олинган шахснинг моддий аҳволи ва шахси ҳисобга олинган ҳолда, у махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар ундирилишидан туман (шаҳар) суди маъмурий ишлар бўйича судьясининг, шунингдек, фавқулодда ҳолат режими шароитларида эса, ҳарбий комендантнинг ёки ички ишлар органи бошлиғининг қарорига кўра озод қилиниши мумкин.

Маъмурий қамоққа олинган шахслардан махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ ундирилган харажатлар Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети даромадига ўтказилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ундиришни ташкил этиш.

Маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонага олиб келинган куни унга нисбатан махсус қабулхона навбатчиси томонидан йиғма жилд юритилади.

Навбатчи кун давомида қабул қилинган шахсларнинг йиғма жилдлари ва маъмурий қамоққа олинган шахслардан олинган қимматбаҳо буюмларини жамлаб, махсус қабулхона бошлиғи томонидан тайинланган махсус қабулхонанинг ҳисоб-китоби билан шуғулланувчи масъул ходим (ҳисобчи)га топширади.

Масъул ходим (ҳисобчи) йиғма жилдларнинг юритилиши ва маъмурий қамоққа олинган шахслардан олинган қимматбаҳо буюмларнинг сақланишини таъминлайди ҳамда алоҳида дафтарда қайд этиб боради.

Масъул ходим (ҳисобчи) маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг йиғма жилдига меҳнатга жалб этиш варақасини қўшиб юритади ва маъмурий қамоққа олинган шахслар озод бўлгунга қадар меҳнатга жалб этилган кунларини қайд этиб борган ҳолда махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ҳисоб-китоб қилиб боради.

Маъмурий қамоққа олинган шахс маъмурий қамоқни ўташи вақтида ишлаган ва шу тариқа ўзининг махсус қабулхонада сақланиши билан боғлиқ харажатларнинг ўрнини қоплаган ҳолларда ушбу шахс махсус қабулхонадан озод этилаётган вақтда унга махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни тўлиқ қоплаганлиги тўғрисида маълумотнома берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахс маъмурий қамоқни ўташи вақтида ишламаган ёки ишлаган бўлса-да, махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларнинг бир қисмини қоплаган бўлса, қолган қисмини бир банк иш куни мобайнида махсус қабулхонанинг ҳисоб рақамига тўлаши лозимлиги тўғрисида ёзма билдириш берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслар томонидан тўловлар тегишли хизмат кўрсатувчи банкка тўланади ва тўлов тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжат (квитанция) нусхаси махсус қабулхонанинг масъул ходими (ҳисобчи)га тақдим этилади.

Агар тўлов нақд пулсиз шаклда амалга оширилган бўлса, махсус қабулхона маъмуриятига тўлов топшириқномасининг нусхаси (тўлов

тўланганлиги тўғрисидаги банк белгиси қўйилган ҳолда) тақдим этилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар маъмурий қамоққа олинган шахснинг яқин қариндошлари ёки бошқа шахслар томонидан ҳам қопланиши мумкин. Бундай ҳолларда, яъни махсус қабулхона маъмуриятига маъмурий қамоққа олинган шахсни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни қоплаш истаги билдирилганда ушбу шахсдан ариза олинади ва ёзма билдириш ушбу шахсга берилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонадан озод этилганидан сўнг бир банк иш куни мобайнида сақлаш билан боғлиқ харажатларни тўламаган тақдирда махсус қабулхона маъмурияти ушбу харажатларни суд тартибида ундириш бўйича шахсни маъмурий қамоққа олиш тўғрисида қарор чиқарган судга мурожаат этади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар ҳисоби

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар ҳисобини юритиш учун Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси ва вилоятлар ички ишлар бошқармаларининг молиявий таъминот хизматлари томонидан махсус қабулхона учун алоҳида ҳисоб рақами очилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахслардан ундирилган махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар ҳамда уларнинг меҳнатидан фойдаланиш натижасида ташкилотлардан олинган пул маблағлари махсус қабулхонанинг ҳисоб рақамига тушади.

Махсус қабулхонанинг ҳисоб рақамига тушган пул маблағлари (маъмурий қамоққа олинган шахснинг меҳнатидан фойдаланиш натижасида олинган ва маъмурий қамоққа олинган шахсни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлардан ортиқ бўлган ҳамда маъмурий қамоққа олинган шахснинг йўл ҳужжатлари учун сарфланган суммадан ташқари) бир банк иш куни мобайнида Давлат бюджети даромадига ўтказилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахснинг меҳнатидан фойдаланиш натижасида олинган ва маъмурий қамоққа олинган шахсни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлардан ортиқ бўлган сумма

уларнинг номига очиладиган махсус банк ҳисобварақларига ўтказилади.

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар тушуми ва ушбу маблағларни Давлат бюджетига ўтказиш бўйича бухгалтерия ҳисобини юритиш ва ҳисоботларни тузиш тегишли махсус қабулхонанинг масъул ходими (ҳисобчи) томонидан амалга оширилади.

Махсус қабулхона маблағлари тушуми ва харажатлари ҳисобини юритиш ва харажатлар сметасини тузиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Махсус қабулхона маблағларидан мақсадли фойдаланилишини ва тушумни назорат қилиш Ички ишлар вазирлигининг Назорат тафтиш инспекциясига юклатилади.

Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

ХУЛОСА

Мазкур қўлланмада ҳуқуқбузарлик содир этган, жамиятда юриш-туриш қоидаларини бузган шахсларга нисбатан қўлланиладиган чоралар, жумладан маъмурий қамоққа олиш, шунингдек, маъмурий қамоққа олинганлар билан олиб бориладиган фаолият атрофлича ёритилган.

Маълумки, ички ишлар органлари тизимида вақтинча сақлаш ҳибсхоналари, махсус қабулхоналар ташкил этилган бўлиб, бунда маъмурий қамоққа олинган шахслар маълум даражада бўлса-да, ушбу масканларда тарбияланадилар. Улар ўзига шу ернинг ўзида хулоса чиқарадилар ва қайта ҳуқуқбузарлик содир этмасликка ҳаракат қиладилар.

Албатта, бу борада ички ишлар органлари ходимлари хизмат вазифаларига виждонан ёндашиб, ҳар бир фуқаронинг, шахснинг ҳуқуқларини ҳурмат қилиши, адашиб ушбу масканга келиб қолганларни тарбиялаши, уларнинг ижобий томонга ўзгаришига ўзларининг беминнат ҳиссаларини қўшадилар.

Ўқув-амалий қўлланманинг асосий мақсади ушбу йўналишда хизмат олиб борадиган ходимларда хизмат мажбуриятларини чуқур англаб, хизматларини юқори савияда ташкил этишлари, муассасага олиб келинган шахслар билан ишлаш жараёнида белгиланган меъёрларга амал қилган ҳолда, маъмурий қамоққа олинган шахсларни тарбиялаши, уларни жамиятда юриш-туриш қоидаларига ҳурмат билан муносабатда бўлишларига ўзларининг ижобий ҳиссаларини қўшишларини сингдиришдан иборат.

Ўйлаймизки, ўқув-амалий қўлланма мазкур йўналиш бўйича хизмат олиб бораётган ходимлар учун махсус қабулхоналар фаолиятига оид амалга ошириладиган вазифалар ҳамда бажарилиши шарт бўлган мажбуриятларни англашда дастуриламал бўлиб хизмат қилади десак, муболаға бўлмас.

ИЛОВАЛАР

1-ИЛОВА.

Махсус қабулхонанинг намунавий КУН ТАРТИБИ

Уйғониш — соат 6.00 да.

Эрталабки текширув ва камералар тозаланиши — соат 6.00 дан 8.00 гача.

Нонушта — соат 8.00 дан 9.00 гача.

Аризалар, таклифлар ва шикоятларни юбориш — соат 9.00 дан 10.00 гача.

Телефон қилиш — соат 10.00 дан 12.00 гача, 19.00 дан 21.00 гача.

Сайр — кундузги вақтда камида 2 соат.

Тушлик — 13.00 дан 14.00 гача.

Диний расм-русумларни адо этиш — адо этиш вақтларида.

Қариндошлар ёки бошқа шахслар билан учрашув — соат 16.00 дан 18.00 гача.

Ҳимоячи ёки қонуний вакил билан учрашув — Ички тартиб-қоидаларнинг 132-банди талабларидан ташқари вақтлар ва ҳолларда давом этиш муддати чекланмайди.

Кечки овқат — соат 18.00 дан 19.00 гача.

Кечки текширув — соат 21.00 дан 22.00 гача.

Тунги вақтда ухлаш (узлуксиз) — соат 22.00 дан 6.00 гача.

Эслатма:

1. Кун тартиби ҳар бир махсус қабулхонада йил фасли, кунининг давомийлиги ва маҳаллий шароитлардан келиб чиқиб тузилади.

2. Маъмурий қамокқа олинган шахсларнинг сайрга чиқиши, диний расм-русумларни адо этиши, ҳимоячи, қонуний вакил, қариндошлар ва бошқа шахслар билан учрашувлари тўғрисида маъмурий қамокқа олинган шахсларнинг камерадан чиқишини рўйхатга олиш журналига ёзиб қўйилади.

**Махсус қабулхонада маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг
ХУЛҚ-АТВОР ҚОИДАЛАРИ**

1. Махсус қабулхонада сақланаётган маъмурий қамоққа олинган шахсларга қуйидаги мажбуриятлар юклатилади:

қонунда белгиланган ички тартиб-қоидаларига риоя қилиш;

махсус қабулхона ходимларининг қонуний талабларини сўзсиз бажариш;

шахсий гигиена ва санитария талабларига риоя этиш;

ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя этиш;

махсус қабулхонанинг мол-мулкига эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш;

камераларни озода сақлаш, ётиш жойи, кўрпа-тўшакларини бир хил қилиб йиғиштириш, озиқ-овқат маҳсулотларини, нарса ва буюмларини сақлаш талабларига риоя этиш;

махсус қабулхона ходимлари ҳамда бошқа шахсларнинг шаъни ва кадр-қимматини камситувчи хатти-ҳаракатларни содир этмаслик;

махсус қабулхона маъмуриятининг қонуний талабларини бажариши, шунингдек махсус қабулхона ходимларининг хизмат вазифаларини бажаришига тўсқинлик қилмаслиги;

ўзининг ҳамда бошқа шахсларнинг ҳаёти ва соғлиғига таҳдид солувчи хатти-ҳаракатларни қасддан содир этмаслик;

махсус қабулхона ходимлари ва бир-бирлари билан хушмуомалада бўлиш;

ички ишлар органлари ходимлари, прокуратура ва бошқа назорат қилувчи мансабдор шахслар камера ичига кирган вақтида берилган кўрсатма асосида ўрнидан туриш ва белгиланган жойга сафланиш;

белгиланган тартиб асосида сайр қилиш ва учрашув пайтида ўзини тутиши;

махсус қабулхона ходимларининг ва бошқа мансабдор шахсларнинг талаби асосида ўзининг фамилиясини, исми ва отасининг исмини айтиши;

тинчликни сақлаш;

навбат билан камера бўйича навбатчилик қилиш.

2. Камера бўйича навбатчи:

камерага махсус қабулхона ходимлари ёки текширувчи ходимлар кирганида сақланаётган шахслар сони тўғрисида ахборот беради;

жиҳозлар, буюмлар ва бошқа нарсаларнинг сақланишини назорат қилади;

камерада сақланаётганлар учун идиш товоқларни олади ва топширади;

камера тозалигига риоя қилинишини назорат қилади.

3. Махсус қабулхонада сақланаётган маъмурий қамоққа олинган шахсларга қуйидагилар тақиқланади:

бошқа камера ва хоналардаги шахслар билан суҳбатлашиш, мулоқот қилиш, шовқин солиш (деворларни, камерадаги жиҳозларни тақиллатиш ва бошқа тақиқланган ҳаракатлар);

сақланиши, тарқатилиши, истеъмол қилиниши, фойдаланилиши тақиқланган пуллар, қимматли қоғозлар ҳамда бошқа қимматликлар, озиқ-овқат маҳсулотлари, нарсалар ва моддалар билан муомала қилиш;

махсус қабулхона ходимларининг рухсатисиз камера ва маъмурий биносининг бошқа хонасидан ташқарига чиқиш;

белгиланмаган жойларда чекиш;

бирор-бир манфаатни кўзлаб ўйинлар ташкил қилиш ёки ўйнаш;

татуировка чизиш;

махсус қабулхона маъмуриятининг рухсатисиз ётоқ жойини ўзгартириш ва унга парда тутиш;

камерада олов ёқиш;

махсус қабулхона ходимларининг рухсатисиз сантехника, ёритиш ва бошқа асбоб-ускуналарни созлаш ёки камерадаги ёруғликни ўзгартириш;

кўлбола электр ускуналардан фойдаланиш;

диний-экстремистик ғояларни тарғиб қилиш ҳамда уларга риоя этишга мажбурлаш;

камерадаги жиҳозларга зарар етказиш, деворларига ёки фойдаланишга берилган нарсаларга ёзиш, чизиш ёки белги қўйиш, шунингдек деворларга қоғозлар, фотосуратлар, адабиётлар, даврий матбуот нашрлари ва бошқаларни қирқиб ёпиштириш, фотосурат, рўзнома ҳамда журналлардан қирқиб олинган расмлар ёки мақолаларни ёпиштириш;

сафда ҳаракатланаётганда сафдан чиқиш, чекиш, суҳбатлашиш ва махсус қабулхона ходимларининг рухсатисиз бошқа ҳаракатлар қилиш;

шахсий фойдаланишида бўлган нарсаларни сотиш, совға қилиш, алмашиш ёки бошқа усуллар билан ўзга ушлаб турилганлардан тортиб олиш;

камера деразасидан ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини ташқарига улоқтириш, деразага ва эшикнинг туйнугига ёпишиб туриш ёки уларни бекитиш ёхуд улардан қараш.

**Тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларининг
РЎЙХАТИ**

1. Барча турдаги ўқотар ва совуқ қуроллар, шунингдек ўқ-дорилар.
2. Пуллар, қимматли қоғозлар, қимматбаҳо тошлар, дурлар ва улардан ясалган буюмлар, турли марказдаги соатлар ва бошқа қимматликлар.
3. Оптик асбоблар, кўзойнак бундан мустасно.
4. Алкоголь маҳсулотлари, шунингдек таркибида спирт бўлган атир ва бошқа маҳсулотлар.
5. Гиёҳвандлик воситалари, уларнинг аналоглари психотроп моддалар ва кучли таъсир этувчи препаратлар.
6. Барча турдаги радиоаппаратура, компьютер техникаси, ёзув машинкаси, нусха кўчириш воситалари.
7. Алоқа воситалари, жумладан уяли алоқа воситаси, радиотелефонлар, пейжерлар, рациялар ва уларнинг барча турдаги қисмлари.
8. Пичоқлар, қайчилар, устаралар, электр устара бундан мустасно, шунингдек бошқа барча турдаги санчувчи ва кесувчи ҳамда инсон ҳаёти ва соғлиғи учун хавфли, жиноят қуроли сифатида фойдаланилиши мумкин бўлган ашёлар.
9. Ойналар, бундан камера деворига ўрнатилган ойна мустасно.
10. Чилангарлик ва бошқа асбоб-ускуналар.
11. Спорт анжомлари.
12. Ўйин карталари.
13. Ҳар қандай турдаги фото, аудио ва видеоаппаратуралар ҳамда уларнинг қисмлари.
14. Порнографик ва диний экстремистик хусусиятга эга бўлган нашр ва материаллар, шунингдек тақиқланган адабиётлар.
15. Топографик хариталар ва компас.
16. Ҳарбий ва бошқа формали кийим-бош ҳамда унинг жиҳозлари.
17. Нусха кўчирадиган қоғозлар (копирка).
18. Мусиқа асбоблари.
19. Хамиртуруш ва ачитқилар.
20. Уйда пиширилган, шунингдек истеъмол қилиниши иситиш ва пиширишни талаб қиладиган озиқ-овқат маҳсулотлари.

**Шахсий кўрик қилиш ҳамда ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини кўздан кечириш
БАЁННОМАСИ**

_____ йил « ____ » _____ да туғилган _____ (Ф.И.О)

20 ____ йил « ____ » _____ соат _____ да махсус қабулхонага олиб келинган. 20 ____ йил « ____ » _____ да шахсий кўрик қилиниб ҳамда ашёлари ва озиқ-овқат маҳсулотлари кўздан кечирилиб, ундан қуйидагилар олиб қўйилди:

(ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларининг номи)

Мазкур баённомага олиб қўйилган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари тўлиқ киритилди. Шахсий кўрик қилган ҳамда ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини кўздан кечирган махсус қабулхона ходимлари:

_____ (лавозими ва унвони)	_____ (имзо)	_____ (Ф.И.О)
_____ (лавозими ва унвони)	_____ (имзо)	_____ (Ф.И.О)
_____ (лавозими ва унвони)	_____ (имзо)	_____ (Ф.И.О)
_____ (лавозими ва унвони)	_____ (имзо)	_____ (Ф.И.О)

Мени шахсий кўрик қилиш ҳамда ашёларим ва озиқ-овқат маҳсулотларимни кўздан кечирилишига нисбатан эътирозим йўқ ёки бор.*

(эътироз бўлганда, унинг қисқача мазмуни ёзилади)

(шахсий титув қилинган ҳамда ашёлари ва озиқ-овқат маҳсулотларини кўздан кечириш ўтказилган шахснинг имзоси ва Ф.И.О)

Изоҳ: * кераклисининг тагига чизилади.

Тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини олиб қўйиш тўғрисида
ҚАРОР

_____ йилда туғилган _____

(Ф.И.О)

шахсий кўрик қилинганда ҳамда ашёлари ва озиқ-овқат маҳсулотлари кўздан кечирилганда тақиқланган ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари аниқланганлиги сабабли «Маъмурий қамоқни ўташ тартиби тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг 22-моддасига асосан:

ҚАРОР ҚИЛАМАН:

_____ дан
қуйидаги тақиқланган _____

(ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларининг номи)

олиб қўйилсин.

Шулардан _____

(ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларининг номи)

_____ молия бўлимига, омборхонага сақлаш ёки
вақтинчалик сақлаш ва келгусида шахснинг қариндошлари ёки бошқа шахсларга бериб юбориш, давлат даромадига ўтказиш учун топширилсин*.

(ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларининг номи)

_____ йўли билан йўқ қилинсин.

(йўқ қилиш усуллари кўрсатилади)

_____ туман (шаҳар)

ИИБ Махсус қабулхона
бошлиғи

_____ (унвони)

_____ (имзо ва муҳр)

_____ (Ф.И.О)

20__ йил «__» _____ -сон

орқа томони

Қарор билан танишдим _____

(маъмурий қамоққа олинган шахснинг имзоси ва Ф.И.О)

20__ йил «__» _____

Изоҳ: * кераклисининг тагига чизилади.

Давлат даромадига ўтказиш тўғрисида қабул қилинган қарор прокурор билан келишилади.

6-ИЛОВА.

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Махсус қабулхона бошлиғи

_____ (унвони ва Ф.И.О)

_____ (имзо)

20 ____ йил «__» _____

**Тақиқланган озиқ-овқат маҳсулотларини йўқ қилиш ҳақида
ДАЛОЛАТНОМА**

20 ____ йил «__» _____

_____ (ҳудуд номи)

Биз қуйида имзо чекувчилар, _____

_____ (махсус қабулхона ходимларининг лавозими, унвони ва Ф.И.О)

_____ йўли билан

_____ (йўқ қилиш усуллари кўрсатилади)

_____ нинг

_____ (маъмурий қамокқа олинган шахснинг Ф.И.О)

қуйидаги тақиқланган _____

_____ (озиқ-овқат маҳсулотларининг номи)

_____ йўқ қилинганлигини

маълум қиламиз.

Махсус қабулхона тиббиёт
ходими:

_____ (лавозими ва унвони)
Махсус қабулхона
ходими:

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.О)

_____ (лавозими ва унвони)
Махсус қабулхона
ходими:

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.О)

_____ (лавозими ва унвони)

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.О)

7-ИЛОВА.

Махсус қабулхона навбатчилик қисми сейфида маъмурий қамокқа олинган _____ га тегишли
(Ф.И.О)

_____ сўм _____ тийин мавжуд.

Махсус қабулхона навбатчиси

_____ (имзо)

20 __ йил «__» _____

Махсус қабулхона бошлиғи _____ га

(унвони)

_____ (Ф.И.О)

_____ дан

(маъмурий қамокқа олинган шахс, Ф.И.О)

АРИЗА

Қуйидаги ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини сотиб олишга рухсат беришингизни сўрайман:

Т/р	Ашё ва озиқ-овқат маҳсулотининг номи	Оғирлиги		Ажратилган маблағ	
		кг.	гр.	сўм	тийин
1.					
2.					
3.					
...					
Жами:					

_____ сўмлик ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларини қабул қилиб олдим.

_____ (имзо)

20 __ йил «__» _____

Махсус қабулхона бошлиғи

(унвони)

_____ га

(Ф.И.О)

АРИЗА

Мен, _____

(туғилган йили, санаси, яшаш манзили ва Ф.И.О)

_____, сиздан

маъмурий қамоққа олинган _____

(туғилган йили, санаси ва Ф.И.О)

учун олиб келган йўқловни қабул қилишингизни сўрайман.

Йўқловдаги ашёлар ва озиқ-овқат маҳсулотларининг рўйхати:

Т/р	Ашё ва озиқ-овқат маҳсулотининг номи	Оғирлиги		Миқдори	Изоҳ
		кг.	гр.		
1.					
2.					
3.					
...					

(аризачининг имзоси ва Ф.И.О)

20 ___ йил « ___ » _____

Йўқловни маъмурий қамоққа олинган шахсга
топшириш учун қабул қилдим:

(махсус қабулхона ходимининг имзоси ва Ф.И.О)

20 ___ йил « ___ » _____

Йўқловни олдим: _____

(маъмурий қамоққа олинган шахснинг имзоси ва Ф.И.О)

20 ___ йил « ___ » _____

«ТАСДИҚЛАЙМАН»

_____ (муассаса номи)

бошлиғи _____

(унвони, Ф.И.О.)

**Маъмурий қамоққа олинган шахснинг махсус қабулхона ҳудудидан четга чиқиши учун рухсат бериш
тўғрисидаги аризасини кўриб чиқиш натижалари юзасидан
ҚАРОР**

Мен, _____ мансабдор шахснинг унвони, Ф.И.О.

маъмурий қамоққа олинган _____ нинг
Ф.И.О.

аризасига асосан тўпланган ҳужжатлар билан танишиб чиқиб,

ҚАРОР ҚИЛАМАН

_____ берилган
аризанинг асосларини тасдиқловчи далиллар

_____ ни
инобатга олган ҳолда маъмурий қамоққа олинган _____ ни
Ф.И.О.

махсус қабулхона ҳудудидан 20 _____ йил « _____ » _____ дан « _____ » _____ гача
четга (манзили аниқ кўрсатилади) чиқишига рухсат берилсин (ёки рад этилсин).

Маъмурий қамоққа олинган _____ ни озод қилиш муддатига _____ кун
Ф.И.О.

қолганлиги сабабли, унинг махсус қабулхонага қайтиб келмаслиги инобатга олинсин.

Маъмурий қамоққа олинган шахс қарор билан танишганлиги (рухсат берилган тақдирда белгиланган манзилга ажратилган вақт оралиғида бориб келиши ва махсус қабулхонага топширган нарсаларини қайтариб олганлиги) тўғрисидаги тилхати:

_____ (фуқаронинг Ф.И.О., имзоси ва сана)

Қарор қилган ходимнинг имзоси _____
(унвони ва Ф.И.О.)

20 _____ йил « _____ » _____

10-ИЛОВА.

Махсус қабулхона худудидан четга чиқиш учун рухсат берилганлиги тўғрисида

МАЪЛУМОТНОМА

_____ Маъмурий қамокқа олинган шахсларни сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхонада,
(ички ишлар органи номи)
_____ шаҳар-туман маъмурий ишлар бўйича судининг қарорига асосан 20__ йил «__» _____
дан
«__» _____ гача сақланиши белгиланган фуқаро _____
_____ га махсус қабулхона худудидан 20__ йил «__» _____ дан «__» _____ гача
четга (манзили аниқ кўрсатилади) чиқишига рухсат берилди.

**Махсус қабулхона
бошлиғи**

(имзо ва муҳр)

(Ф.И.О.)

11-ИЛОВА.

(ички ишлар органи номи)
бошлиғи _____ **га**
(унвони, Ф.И.О.)

ХАБАРНОМА

_____ Маъмурий қамокқа олинган шахсларни сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхонада,
(ички ишлар органи номи)
_____ шаҳар-туман маъмурий ишлар бўйича судининг қарорига асосан сақланаётган фуқаро
_____ га махсус қабулхона худудидан _____
(рухсат бериш сабаби кўрсатилади)
четга (манзили аниқ кўрсатилади) чиқишига рухсат берилганлиги муносабати билан унинг белгиланган
манзилга 20__ йил «__» _____ куни (аниқ вақти кўрсатилади) етиб бориши,
20__ йил «__» _____ гача _____ манзилда бўлиши ва махсус
қабулхонага қайтиб келишини назоратга олишингиз сўралади.

**Махсус қабулхона
бошлиғи**

(имзо ва муҳр)

(Ф.И.О.)

«ТАСДИҚЛАЙМАН»

(ички ишлар органи номи)
бошлиғи _____
(унвони, Ф.И.О.)

**Маъмурий қамокқа олинган шахснинг махсус қабулхонага қайтиб бориш муддатини
узайтириш тўғрисида
ҚАРОР**

20__ йил «__» _____ туман (шаҳар)

(ходимнинг унвони, лавозим, Ф.И.О.)

махсус қабулхонадан 20__ йил «__» _____ дан «__» _____ гача четга (манзили аниқ кўрсатилади)
чиқишга рухсат этилган _____ га

(маъмурий қамокқа олинган шахснинг Ф.И.О.)

нисбатан тўпланган ҳужжатлар ва унинг оилавий шароити билан танишиб қуйидагиларни

АНИҚЛАДИМ

Маъмурий қамокқа олинган _____
(Ф.И.О.)

20__ йил «__» _____ дан «__» _____ гача белгиланган (манзили аниқ
кўрсатилади) манзилда бўлиб, _____

(қайтиб келишини қийинлаштирувчи ҳолатларда ҳақида маълумот)

сабабли, унинг махсус қабулхонага қайтиб бориш муддатини узайтириш мақсадга мувофиқ эканлиги маълум
бўлди.

Юқоридагиларни инобатга олган ҳолда

ҚАРОР ҚИЛДИМ

1. Маъмурий қамокқа олинган _____ нинг
(Ф.И.О.)

махсус қабулхонага қайтиб бориш муддати узайтирилсин _____

(узайтирилган муддат маъмурий қамокқа олинган шахсни жазони ўташ муддатининг тугашига тўғри келган
тақдирда унинг махсус қабулхонага қайтиб жўнатилмалиги кўрсатилади).

2. Қарор нусхаси маълумот учун махсус қабулхонага юборилсин. Маъмурий қамокқа олинган шахснинг қарор
билан танишганлиги тўғрисида тилхати _____

(фуқаронинг Ф.И.О., имзоси ва сана)

Қарор тузган ходимнинг имзоси _____
(унвони ва Ф.И.О.)

20__ йил «__» _____

Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ундириш СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Амалга оширилаётган чора-тадбирлар	Бажариш муддати
1-босқич	Туман (шаҳар) маъмурий суди	Фуқароларга нисбатан маъмурий қамоққа олиш тўғрисида қарор чиқариш билан бирга маъмурий қамоққа олинган шахслардан махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни суткасига энг кам ойлик иш ҳақининг 15 фоизи миқдориди ундирилишини белгилаб беради. Айрим ҳолларда муайян ҳолатлар, маъмурий қамоққа олинган шахснинг моддий аҳоли ва шахси ҳисобга олинган ҳолда, у махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар ундирилишидан озод қилиниши мумкин.	Доимий
2-босқич	Туман (шаҳар) ҳокимликлари	Маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг ёзма розилигига кўра уларни ҳақ тўланадиган меҳнатга жалб этади. Уларнинг меҳнатидан фойдаланиш натижасида олинган пул маблағлари ушбу шахсларни махсус қабулхоналарда сақлаш ва овқатлантиришга йўналтирилади.	Доимий
	Махсус қабулхона	Масъул ходим (ҳисобчи) томонидан маъмурий қамоққа олинган шахсларга нисбатан меҳнатга жалб этиш варақаси юритилади ва маъмурий қамоққа олинган шахслар озод бўлгунга қадар меҳнатга жалб этилган кунлари қайд этиб борилган ҳолда махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлар ҳисоб-китоб қилиб борилади.	15 кунгача муддатда
3-босқич	Махсус қабулхона	Маъмурий қамоққа олинган шахс маъмурий қамокни ўташи вақтида ишлаган ва шу тарика ўзининг махсус қабулхонада сақланиши билан боғлиқ харажатларнинг ўрнини қоплаган ҳолларда ушбу шахс махсус қабулхонадан озод этилаётган вақтида унга махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни тўлиқ қоплаганлиги тўғрисида маълумотнома берилади.	Доимий
	Махсус қабулхона	Маъмурий қамоққа олинган шахснинг меҳнатидан фойдаланиш натижасида олинган ва маъмурий қамоққа олинган шахсни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатлардан ортик бўлган сумма уларнинг номига очиладиган махсус банк ҳисобварақларига ўтказилади.	Зудлик билан
	Махсус қабулхона	Маъмурий қамоққа олинган шахс маъмурий қамокни ўташи вақтида ишламаган ёки ишлаган бўлсада, махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларнинг бир қисmini қоплаган бўлса, қолган қисmini махсус қабулхонанинг ҳисоб рақамига тўлаши лозимлиги тўғрисида ёзма билдириш берилади.	Доимий
	Махсус қабулхона	Маъмурий қамоққа олинган шахс махсус қабулхонадан озод этилганидан сўнг бир банк иш куни мобайнида сақлаш билан боғлиқ харажатларни тўламаган тақдирда махсус қабулхона маъмурияти томонидан ушбу харажатларни суд тартибиди ундириш бўйича шахсни маъмурий қамоққа олиш тўғрисида қарор чиқарган судга мурожаат этади.	24 соатдан сўнг

ГЛОССАРИЙ

камера – махсус қабулхонада жойлашган, маъмурий қамоққа олинган шахсларни сақлаш учун мўлжалланган хона;

махсус қабулхона – ички ишлар органлари тизимига кирадиган, маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус муассаса;

махсус қабулхона маъмурияти – махсус қабулхонани бошқаришни амалга оширувчи махсус қабулхона бошлиғи ва унинг ўринбосарлари;

махсус қабулхона ходимлари – маъмурий қамоқни ўташ режими таъминлаш мажбуриятларини бажараётган ички ишлар органларининг сафдорлар, сержантлар ва офицерлар таркибидаги шахслари;

маъмурий қамоққа олиш – маъмурий жазо тури бўлиб, у шахсни жамиятдан вақтинча ажратиб қўйиш шароитларида сақлашдан иборат ва уч суткадан ўн беш суткагача бўлган муддатга, фавқулодда ҳолат режими шароитларида эса жамоат тартибига тажовуз қилганлиги учун ўттиз суткагача бўлган муддатга қўлланилади;

маъмурий қамоққа олинган шахс – ўзига нисбатан маъмурий қамоққа олиш тўғрисида қарор чиқарилган фуқаро;

ғайриижтимоий хулқ-атвор – шахсининг жамиятда қабул қилинган хулқ-атвор нормалари ва қоидаларини бузувчи турмуш тарзи, ҳаракати ёки ҳаракатсизлиги;

ҳуқуқбузарлик – содир этилганлиги учун маъмурий ёки жиноий жавобгарлик назарда тутилган айбли ғайриҳуқуқий қилмиш (ҳаракат ёки ҳаракатсизлик);

ҳуқуқбузарликдан жабрланувчи – жисмоний, маънавий ёки мулкий зарар етказилганлиги оқибатида ҳуқуқбузарликдан жабрланган шахс;

ҳуқуқбузарликлар профилактикаси – ҳуқуқ-тартиботни сақлаш ҳамда мустаҳкамлаш, ҳуқуқбузарликларни аниқлаш, уларга барҳам бериш, шунингдек ҳуқуқбузарликларнинг содир этилиши сабабларини ва уларга имкон бераётган шарт-шароитларни аниқлаш, бартараф этиш мақсадида қўлланиладиган ҳуқуқбузарликлар умумий, махсус, якка тартибдаги ва виктимологик профилактикасининг ҳуқуқий, ижтимоий, ташкилий ва бошқа чора-тадбирлари тизими;

ҳуқуқбузарлик содир этишга мойил бўлган шахс – ўзининг ғайриижтимоий хулқ-атвори хавфлилиги туфайли ҳуқуқбузарлик содир этиш эҳтимоли ҳолатида бўлган жисмоний шахс;

махсус муассасалар – ички ишлар органларининг вақтинча сақлаш ҳибсхоналари, конвой бўлинмалари, маъмурий қамоққа олинган шахсларни сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналар ҳамда муайян яшаш жойига эга бўлмаган шахсларни реабилитация қилиш марказлари;

махсус муассасалар маъмурияти – махсус муассасаларни бошқаришни амалга оширувчи раҳбарлар ва уларнинг ўринбосарлари;

махсус муассасалар ходимлари – махсус муассасаларда режимни таъминлаш, шунингдек конвой тадбирларини амалга ошириш мажбуриятларини бажараётган ички ишлар органларининг сафдорлар, сержантлар ва офицерлар таркибидаги шахслари.

Фойдаланадиган адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. –Т: «Ўзбекистон», 2020. – 76 б.
2. *Мирзиёев Ш.М.* Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қоидаси бўлиши керак. – Т.: «Ўзбекистон», 2017. – 104 б.
3. *Мирзиёев Ш.М.* Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. – Т.: «Ўзбекистон», 2018. – 312 б.
4. Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси. – Т.,2021.– Lex.uz.
5. Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси. – Т., 2021. – Lex.uz.
6. Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси. – Т., 2021. – Lex.uz.
7. Ўзбекистон Республикасининг «Ички ишлар органлари тўғрисида»ги 2016 йил 16 сентябрь қонуни // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. – 2016. – № 38. – 438-м.
8. Ўзбекистон Республикасининг «Маъмурий қамоқни ўташ тартиби тўғрисида»ги 2017 йил 9 январь ЎРҚ–420-сон қонуни // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. – 2017. – №2.
9. Ўзбекистон Республикасининг «Жисмоний ва юридик шахсларнинг муурожаатлари тўғрисида»ги (янги таҳрири) 2017 йил 11 сентябрь қонуни // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. – 2017. – № 37. – 977-м.
10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида»ги 2017 йил 7 февраль ПФ-4947-сон фармони // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. – 2017. – № 6. – 70-м.
11. Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий суд ишларини юритиш тўғрисидаги кодекси. lex.uz
12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ички ишлар органларининг фаолияти самарадорлигини тубдан ошириш, жамоат тартибини, фуқаролар ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилишни таъминлашда уларнинг масъулиятини кучайтириш чоратадбирлари тўғрисида»ги 2017 йил 10 апрель ПФ-5005-сон фармони // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. – 2017. – № 15. – 243-м.
13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш чоратадбирлари тўғрисида»ги 2017 йил 14 март ПҚ-2833-

сон қарори // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. – 2017. – № 15. – 247-м.

14. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ички ишлар органларининг жамоат тартибини сақлаш ва жамоат хавфсизлигини таъминлаш соҳасидаги фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2017 йил 1 май ПҚ-2940-сон қарори // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. – 2017. – № 20. – 357-м.

15. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналар тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 2017 йил 18 сентябрь 734-сон қарори.

16. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ундириш тартиби тўғрисида Низомни тасдиқлаш ҳақида» ги 2018 йил 13 июль 535-сон қарори.

17. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирининг «Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналар ҳудудидан маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг четга чиқиш тартиби тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 2018 йил 15 май 135-сон буйруғи.

18. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирининг «Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарнинг ички тартиб-қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 2018 йил 14 август 220-сон буйруғи.

19. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда Ички ишлар вазирлигининг «Ички ишлар органларининг вақтинча сақлаш ҳибсхоналари ҳамда маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарда сақланаётган шахсларга давлат соғлиқни сақлаш муассасаларида тиббий ёрдам кўрсатиш тартиби тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида»ги 2019 йил 20 январь 63/86-сон қарори.

20. Ички ишлар идораларида бошқарувни ташкил этиш: Маърузалар курси / Д.С.Мухамадалиев, Ж.С.Мухторов, Б.А.Саидов ва бошқ. – Т.: Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академияси, 2013. – 259 б.

21. Ички ишлар органларида мурожаатлар ва ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги хабарларни қабул қилиш, қайд этиш ва ҳал этиш тартиби: Ўқув-амалий қўлланма / Ш.Т.Икрамов, М.З.Зиёдуллаев, И.А.Соттиев. – Т.: Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академияси, 2015. – 70 б.

Электрон таълим ресурслари:

<http://mvd.uz> (Ўзбекистон Республикаси ИИВ)

<http://akadmvd.uz> (Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академияси)

<http://lex.uz> (Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси)

<http://www.tsil.uz> (Тошкент давлат юридик университети)

<http://uzsci.net> (Илмий таълим тармоғи)

<https://ipkmvd.uz> (Ўзбекистон Республикаси ИИВ Малака ошириш институти)

МУНДАРИЖА

Кириш.....	3
1-боб. Маъмурий қамоқни ўташ тартиби.....	5
2-боб. Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналар.....	25
3-боб. Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарнинг ички тартиб-қоидалари.....	31
4-боб. Маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналар ҳудудидан маъмурий қамоққа олинган шахсларнинг четга чиқиш тартиби.....	58
5-боб. Ички ишлар органларининг вақтинча сақлаш ҳибсхоналари ҳамда маъмурий қамоққа олинган шахсларни қабул қилиш ва сақлаш учун мўлжалланган махсус қабулхоналарда сақланаётган шахсларга давлат соғлиқни сақлаш муассасаларида тиббий ёрдам кўрсатиш тартиби.....	62
6-боб. Маъмурий қамоққа олинган шахсларни махсус қабулхонада сақлаш билан боғлиқ харажатларни ундириш тартиби.....	66
Хулоса.....	70
Иловалар.....	71
Глоссарий.....	84
Фойдаланадиган адабиётлар.....	86

РАСУЛЕВ Улугбек Эркинович,
РАВШАНОВ Жамшид Равшанович,
САМАНДАРОВ Жонибек Хоидбойевич

**МАЪМУРИЙ ҚАМОҚҚА ОЛИНГАН
ШАХСЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ВА САҚЛАШ
УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН МАХСУС
ҚАБУЛХОНАЛАР ФАОЛИЯТИНИ
ТАШКИЛ ЭТИШ**

Ўқув-амалий қўлланма

Муҳаррир Б.Қ. Эргашев

Босишга рухсат этилди 17.04.2021 й. Нашриёт ҳисоб табоғи 5,6.
Буюртма №..... Адади 60 нусха.

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Малака ошириш институти,
100143, Тошкент ш., Буюк ипак йўли кўчаси, 243-уй.

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академияси,
100197, Тошкент ш., Интизор кўчаси, 68.